

PORTFÓLIÓ

Hallgató neve: Schreiberné Horváth Henriett

2024

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus**

**Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés Szak
Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés**

**Mentori kompetenciáim fejlődése, mentorrá válásom
bemutatása.**

Belső konzulens:

Név Dr Csajka Edina PhD

beosztás Egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Neveléstudományi Intézet

Készítette:

Név: Schreiberné Horváth Henriett
Q31DG3

Kaposvár

2024

Tartalom

1. A portfólió összeállításának szakmai háttere	2
1.1 Szakmai életút rövid bemutatása	2
1.2 A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban	6
1.3 Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek	7
1.4 Személyes célok, feladatok a képzés során	8
2. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények.....	10
2.1 A kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása. Milyen módon sikerült a tanultak gyakorlati alkalmazása az egyetemi hallgató egyéni gyakorlatának mentorálása során.	10
2.1.1 „Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás” kompetencia	11
2.1.2. „Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése” kompetencia	13
2.1.3. „A tanulás támogatása” kompetencia	18
2.1.4. „A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség”	19
2.1.5 „A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység” kompetencia.....	21
2.1.6. „Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése” kompetencia	23
2.1.7. „A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja” kompetencia.....	24
2.1.8. „Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás” kompetencia.....	27
2.2. A szakmai fejlődés tényeinek összegzése.....	28
2.3. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről.....	30
3. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása	30
3.1 A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkába.....	31
3.2 Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálás.....	31
3.3 További szakmai tervek.....	32
4. Felhasznált irodalom.....	33
5. Mellékletek.....	35

"Játszottam, de nem is vettem észre, hogy játszom. Az ember, ha belejön, sokszor van vele így. Annyira megszoktam már, hogy mindig keresek valamit, aminek örülhetek. És higgye el, legtöbbször sikerül is. Csak éppen türelem kell hozzá."

Eleanor H. Porter: Az élet játéka

1. Portfólió összeállításának szakmai háttere

1.1. Szakmai életút rövid bemutatása

Schreiberné Horváth Henriett vagyok. 1996-ban tanítóként végeztem Szombathelyen. Szakmai gyakorlatomat, saját iskolámban, a Zrínyi Ilona Általános Iskolában végeztem. Első mentorom segítségével megismerkedtem választott pályám minden szépségével. Neki köszönhetően, nemcsak hittem, tudtam is, hogy jó úton járok. Fantasztikus személyiségével, szakmai tudástárával a mai napig támogat. Bármilyen tanítói nehézségem is adódott, mindig számíthattam rá. Ötleteivel, biztató szavaival átsegített a problémákon.

Diplomám megszerzése után végzettségemnek megfelelően tanítóként helyezkedtem el Egyházaskozáron. Kezdetben napközis nevelőként dolgoztam 1-8. osztályig, majd a következő évben osztályfőnök lettem. 10 fős első osztályomban több kiemelkedő tanulmányi eredmény is született.

Sajnos édesapám 1997-ben tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála miatt váltanom kellett, és Dombóvárhoz közelebb Kocsolán sikerült elhelyezkednem.

Abban az évben mikor odakerültem, 2 párhuzamos osztályt indítottak a magas gyereklétszám miatt. A b. osztály osztályfőnöke lettem. Ezen kívül az iskolában működő néptánc oktatását is elvállaltam, segítve ezzel az eddigi szakkörvezető munkáját. Csoportjainkkal rendszeresen felléptünk a falu rendezvényein.(szüreti felvonulás, pünkösdi, falunap)

Osztályomban főként tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek jártak. A velük való munkához nagyon sok segítséget kaptam a kollégáktól és a fejlesztőpedagógusoktól. Törekedtem arra, hogy a tanulási nehézségeik ellenére megtalálják magukban a tehetséget a zene, a tánc, a versmondás, mesemondás, sport területein. Iskolánk és a környék több tehetségkutató versenyére, bemutatójára készítettem fel a tanulóimat. Családlátogatásaim során nagyon nehézorsú családokkal ismerkedtem meg. Találkoztam olyan családdal, ahol megfelelő fűtés sem volt, vagy az édesapa börtönbüntetése miatt a hozzám járó kisfiú volt az édesanya segítője. A rendszeres étkezésre a gyerekeknek az iskolában volt leginkább lehetőségük. A felmerülő problémákat megosztottam a családsegítő munkatársaival, és az Önkormányzat segítségével rendszeres támogatást kaphattak a felmerülő gondjaik megoldására.

Az osztálykirándulások szervezésénél mindig odafigyeltem, hogy olyan helyeket mutassak nekik, ahová a családjukkal, anyagi problémáik miatt nem juthatnak el. Voltunk a Balatonnál, a Gemenci Parkerdőben, Budapesten az állatkertben, a Parlamentben, a Tropicáriumban. de láttunk együtt lovagi játékokat is Visegrádon. Mindegyik felejthetetlen élmény volt nekik is

és nekem is. A szerenádkor egymás szavába vágva elevenítették fel az emlékezetes pillanatok.

Nagyon szerettem Kocsolán dolgozni. Nem csak a gyerekekkel sikerült jó kapcsolatot kialakítanom, de nagyon összetartó kis tanári közösségbe is könnyen beilleszkedtem. Mai napig tartó mély barátságokat alakítottam ki a kollégákkal. Az eltelt évek során ezeket a kapcsolataimat tovább erősítettem. Férjem is erről a településről származik. Nagyon boldogan tanítottam ebben az intézményben, ezért is volt nehéz a búcsúzás tőlük. Sajnos a 4. év után már nem volt párhuzamos osztály, így nekem sem volt már tanítói helyem az iskolában. A közeli településen, Dalmandon sikerült elhelyezkednem.

Tanítványaimmal és az iskola minden tanulójával, olyan jó kapcsolatot sikerült kialakítanom, hogy a 2002/2003 tanévben a gyerekek az év pedagógusának választottak. Ez egy ottani helyi szokás volt, hogy pedagógusnapkor a diákok szavazata alapján megválasztották az év pedagógusát. El sem tudom mondani mennyire örültem az elismerésnek. Megmutatta számomra, hogy bár még sokat kell tanulnom, fejlődőm a munkámban, helyes úton járok. Iskolaotthonos rendszerben tanítottunk. Osztálytanító párommal és a szülőkkel is megtaláltam a hangot és eredményes szülő-tanító együttműködést alakítottunk ki. Családlátogatásaim során szerető és rendezett családi körülményeket láttam.

Az osztályom összetétele megengedte, hogy többféle tanulmányi, sport- és táncversenyre készítsem fel a gyerekeket. Az egyik legbüszkébb a Bendegúz megyei nyelvész anyanyelvi tanulmányi versenyen 2. helyezést elért tanítványomra vagyok.

2005-ben kislányom született. A helyi viszonyok megváltozása miatt nem tudtam Dalmandon maradni. Iskolánkat közben összevonták a dombóvári József Attila ÁMK-val. Az ottani intézménybe jártak be a felsős tanulók, a továbbiakban csak az alsó tagozat működött helyben, természetesen kevesebb tanítóra volt szükség. Váltásra kényszerültem.

Mivel nem csak a gyerekekkel, hanem a szülőkkel is jól megértettük egymást, így olyan munkahelyet igyekeztem keresni magamnak, ahol az emberközpontú hozzáállásomat alkalmazni tudom. Szívesen foglalkozom emberekkel, egyengetem életüket, empatikus és megértő vagyok. Így kerültem 2009. május 22-én mentorként a DDRMK Dombóvári Kirendeltségére. TÁMOP 1.1.2. program keretein belül induló képzések lebonyolítása, valamint a munkáltatói támogatások szervezése, tartozott a feladataim közé. A tanfolyamainkon résztvevő ügyfeleinket, munkáltatókat kellett segítenem, sorsukat figyelmem. A munkaköröm mellé megkaptam az iktatási valamint az irattározási feladatokat is. Mentori munkám mellett, amikor időm engedte, szívesen segítettem a köztisztviselő kollégáimnak.

Munkám során elsajátítottam a kor követelményeinek megfelelő számítógépes ismereteket is. A programok használata, az internet világa nagyon elvarázsolta. Munkám során a mai napig szívesen építem be az óráimba, osztályfőnöki munkámba a digitális lehetőségeket.

A szerződéselem lejártá után ismét visszakerültem a pedagógusi pályára, mint pályaválasztási mentor tanár Gyulajon a Galló József Általános Iskolában. A mentor tanári feladatokkal egy új területet ismerhettem meg, melyben hasznosíthattam az eddig megszerzett tapasztalataimat is. Munkám során egyéni felkészítéssel, szakmák és iskolák bemutatásával, segítettem a végzős tanulókat a továbbtanulásban. Itt ismerhettem meg igazán a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nehézségeit. A családlátogatások során nagyon nehéz körülményeket és sorsokat láthattam. A szülők lehetőségeikhez képest támogatták gyermekeiket a továbbtanulásban, hogy nekik több lehetőségük legyen a jobb életkörülmények megteremtéséhez. Az iskola és az Önkormányzat mindent elkövetett, hogy megfelelő segítséget kapjanak. A szerződés és a program lejártá után 2013-ban visszakerültem Dombóvári Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségére, mint Fit-munkatárs. Munkám szinte ugyan az volt, mint korábban, kiegészítve az információs pult feladataival. Nagyon szívesen foglalkoztam ismét felnőttekkel. Jó érzéssel tölt el, hogy a munkám során segíthettem visszatérni a munka világába olyan felnőtteknek, akik elvesztették munkájukat és ezzel önmagukba vetett hitüket is. Gyakran találkozom több mentoráltammal is, szívesen mesélnek az azóta eltelt időről.

2014 szeptemberében ismét taníthattam. Felvételt nyertem a Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskolába. Harmadik osztályt kaptam. Kolléganőmmel mai napig tartó szoros barátság alakult ki közöttünk. Pályám másik rendkívüli mentorát ismertem meg személyében. Nagyfokú szakmai tapasztalata és emberismerete mindig segítségemre volt és van a mai napig is. Én pedig cserébe a számítástechnika újításait mutattam meg neki. Az osztálylétszám alacsony volt, de sajnos több HH ill. HHH tanulónk is volt. Nagy hangsúlyt fektettünk a felzárkóztatásra és az alapok megerősítésére. Nehezen fogadták el társaikat a közösségben. A sok konfliktus miatt nagyon nehéz volt közösségi programokat szervezni. Ennek megoldására az iskolapszichológus segítségét kértük. Rendszeres foglalkozásai hatására összetartó egymást segítő közösséggé fejlődtek. Sokat kirándultunk helyben, mert a családok anyagi helyzete nem engedte a magasabb költségű kirándulásokat. Múzeumokat látogattunk, madárgyűrést láthattunk, vagy sütögettünk a helyi horgásztónál.

Rendszeresen mentünk könyvtárba, ahol foglalkozásokon vagy versenyeken vettünk részt. (Fekete István rajzverseny, Túl az Óperencián levelezős verseny) Osztályunk tanulója volt egy mozgásában akadályozott kisfiú is. Magántanulóként látogatta az órákat, ha egészségi állapota engedte. Farsangkor igyekeztünk az ő lehetőségeit figyelembe véve választani jelmezt az osztálynak. Így lettünk indiánok ő pedig a törzsfőnök vagy dzsungellakók, ő pedig oroszán a dzsungel királya. 2016 szeptemberében új első osztályt és új párt is kaptam. Kedves mentorom sajnós nyugdíjba vonult. Az osztály összetétele vegyes volt. Fele német tagozatos fele általános képzésű. 2 SNI-s és egy ADHD-s tanulónk volt. Utóbbi miatt rendszeres kapcsolatot tartottam fenn a pszichológusával. Együttműködésünk eredményesnek bizonyult a kisfiú beilleszkedésében és a gyógyszerének adagolásában is. Iskolaotthonos rendszerben tanítottunk. Enyém volt a magyar nyelv, technika, a rajz és a környezet tanítása. Ekkor vezették be a Kréta rendszert is az intézményben. Használata sokat segített a statisztikai adatok rendszerezésében és az osztályzatok kezelésében is könnyítette munkánkat. Lehetőségem nyílt továbbképzéseken részt venni (informatikai, tanulás-tanítása) vagy a helyben megrendezésre kerülő Dombó Pál Tanulmányi verseny szervezésében, lebonyolításában. 4 éven át én szerveztem a farsangi műsort is. Minden hónapban mentünk könyvtári foglalkozásokra is. A gyerekek megszerették az olvasást és rendszeres látogatókká váltak a családjukkal is. Minden osztályomat a legjobb tudásom szerint igyekszem olvasóvá nevelni. Ebben az iskolában ének-zene tagozat is működik. Néptáncot is tanulnak. A több éves szakmai tapasztalatom és végzettségemnek köszönhetően alsó tagozatban én taníthattam a táncot. Nagy kihívás volt az eddigi szakköri kereteken belül tanított tánchoz képest, de sok külsős néptáncos kollégám segítségével, sikerült megoldanom a feladatot. Saját költségemen részt vettem egy helyben megrendezett néptánc oktató képzésen is a még hatékonyabb munkához. A nyolcadikosok a hagyomány szerint keringővel nyitják a felsősöknek rendezett farsangi bált. Ezeket a keringőket is én tanítottam be a gyerekeknek. Az osztályfőnökökkel egyeztetve zenét, párokat. Kezdetben a lányok a keringőhöz a ruhákat külső helyről bérelték, de később lehetőségünk lett ruhákat vásárolni az iskola részére, és így a későbbiekben ezeket tudták a lányok viselni. Felejthetetlen élmény volt a gyerekeknek, a szülőknek, az iskolának és nekem is.

2018 augusztusában egy régi álmom vált valóra, mikor meghívtak a Szent Orsolya Iskolaközpont tantestületébe. Mintha egy szerető családba kerültem volna. Kislányom is ebbe az iskolába járt. Nagyon szeretett ide járni. Minden nap örömmel jövök, mert minden nap

tartogat számomra valami kis csodát. Egy jó ötletet, vigasztaló szót a tanáriban, vagy az első szó kiolvasásának csodáját az órákon. Az igen magas osztálylétszámok nagy kihívást jelentettek számomra. A munkaközösség tagjai nagyon sokat segítettek a szakmai munkámban. Nagy szakmai tapasztalatukat mindig szívesen osztották meg velem, segítették beilleszkedésemet. Én is igyekeztem mindenben a segítségükre lenni. Minden osztályban van interaktív tábla és a hozzátartozó laptop és internet hozzáférés. Az IKT tananyagok nagyon sokat segítettek a motivációban, a tananyagok elsajátításában és rögzítésében is. Ehhez sok segítséget kaptam az internetes szakmai csoportoktól is ahol tag vagyok.

Örömmel táboroztatok, vagy veszek részt az iskolai Missziós csoport illetve a helyi Katolikus Karitás munkájában is. A Karitás minden évben rászoruló gyereket táboroztat. Ezek megszervezésében, mint táborvezető veszek részt.

1.2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban

A pedagógusok minősítési rendszerében a 2020/2021-es tanévben vettem részt a minősítő eljárásban. Sikeres (99%-os) minősülésem után, jelenleg a Pedagógus II. fokozatban vagyok. A szakmámat hivatásnak tartom. Úgy gondolom, hogy ezt csak így lehet jól csinálni, mert aki pedagógusként dolgozik, gyermekekkel foglalkozik, annak elhivatottnak kell lennie. Nagy hatással vagyunk a felnövekvő generációra, és azt csak szívvel- lélekkel lehet csinálni.

Régóta foglalkoztatott a gondolat, hogy a pedagógus munkakör melyik területén tudnék tovább fejlődni és valamilyen speciálisabb feladatot ellátni. Eszembe jutott a pedagógus-szakvizsga megszerzése is. Nemrég az iskola vezetése felkért, hogy egy végzettség megszerzésével legyek intézményünk mentor pedagógusa. Örömmel töltött el, hogy alkalmasnak találtak erre nemes, de nehéz feladatra. Igyekszem megszolgálni bizalmukat és az itt megszerzett sokrétű tudás birtokában kiválóan végezni majd a rám bízott feladatot. 26 éve dolgoztam, tapasztalt pedagógusnak éreztem magam. Így jelentkeztem a Pedagógus szakvizsga-mentor szakára.

A képzéssel kapcsolatosan a legfőbb elvárásom az volt, hogy csoporttársaim közt megismerkedhetek majd olyan tanítókkal, akikkel a tapasztalatainkat megbeszélhetjük, megismertethetjük, problémáinkra jó gyakorlati megoldásokat találhatunk. Az eddig elvégzett képzéseim során megszerzett tudásom mellé olyan új ismeretek megszerzésére törekedtem, melyek emelik tájékozottságom. Frissíteni szerettem volna pedagógiai, pszichológiai ismereteim. Elsősorban olyan kiváló gyakorlati szakembereket szerettem volna megismerkedni, akik tevékenyen részt vesznek a pedagógiai gyakorlat megújításában, fejlesztésében, és a módszerek megosztásában.

Bízom benne, hogy megismerhetek olyan, általam még nem használt módszereket, eszközöket, melyek segítségemre lehetnek a mentori munkám során. A közigazgatással a Közigazgatási szakvizsgám óta nem foglalkoztam, érdekelték az újdonságok, új ismeretek ebben a témakörben is.

Szakmai indítékom tehát az volt, hogy a képzéssel elősegítsem szakmai fejlődésem, mivel a mindennapi kihívásokra csak folyamatos megújulással lehet felkészülni.

Az idei tanévben egy pályakezdő fiatal kolléga jelentkezett az intézményünkbe angol-testnevelés szakos. A gyakornok vezető mentorának jelöltek ki, aminek nagyon örültem. Sokban segíti a saját tanulmányaimat, hogy közben gyakorolhatom a feladatkört és érzékelhetem az egyes részterületek fontosságát, súlyát a mentorálás során. Az adminisztratív feladatokkal is megismerkedtem, Úgy érzem nagyon jól halad a közös munka és ez megerősít abban, hogy a hozzám illő utat járom.

1.3. Önértékelés-SWOT elemzés

A hatékony mentori szerepkör magában foglalja önmagunk reális ismeretét. Szükséges hozzá az egészséges önismeret, a megújulás iránti vágy, nyitottság, tolerancia.

Ennek egyik leghatékonyabb feltérképezési lehetősége a SWOT analízis, melyben nem csak erősségeink, gyengeségeink domborodnak ki, hanem lehetőségeinket és veszélyeinket is feltérképezhetjük. Az elnevezés mozaik szó, ami négy elemből áll:

A SWOT, tehát egy betűszó, ami négy elemből áll össze:

- Strengths (erősségek)
- Weaknesses (gyengeségek)
- Opportunities (lehetőségek)
- Threats (veszélyek)

A belső szempontok az erősségek és gyengeségek, ezekre általában közvetlen tudunk hatni. Ellenben a lehetőségek és veszélyek, vagyis a külső tényezők sok esetben rajtunk kívül állnak és azokat nem tudjuk megváltoztatni. Fontos, hogy lássuk a fejlődési pontjainkat, melyek a hatékony szakmai fejlődésünket támogatják. Ennek érdekében elkészítettem saját SWOT analízisem (1.ábra)

1. ábra: Saját SWOT analízise

Erősségeim	Gyengeségeim
<ul style="list-style-type: none"> • Vidámság, gyermekközpontúság • Empátia • Személyes példaadás • Tanórán kívüli programok szervezése • Megbízhatóság • Szeretem a munkámat és a diákokat 	<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztráció • Stressz kezelése • Feladatmegosztás
<ul style="list-style-type: none"> • Informatikai ismereteim bővítése • Továbbképzéseken való részvétel (élménypedagógia, rendezvény-és táborszervezés) • Kapcsolatépítés • Módszertani fejlődés 	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségügyi problémák • Mentális bevonódás • Anyagi nehézségek • Időhiány
Lehetőségeim	Veszélyeim

Ezek tükrében igyekszem erősségeimet megtartani, a gyengeségeimet helyesen kezelni és fejleszteni. Igyekszem lehetőségeimet jól kihasználni, ha alkalom adódik rá. A fennálló veszélyekkel tisztában vagyok. 2-es típusú diabéteszem van, gluténérzékeny és asztmás vagyok. Mindegyik betegségem kezelve van, rendszeres orvosi vizsgálatokra, ellenőrzésekre járok. Fontos, hogy a veszélyeinket reálisan lássuk, és felkészülhessünk hatásának csökkentésére.

Véleményem szerint ezt az elemzést el kellene végezni évenként és összehasonlítani, hogyan változott. Érdekes szakmai tevékenység lehet önismerethez, önreflexióhoz.

1.4. Szakmai, személyes célok, feladatok a képzés során

Az elmúlt 27 tanítási év alatt töretlen erővel és lelkesedéssel végeztem hivatásomat. Folyamatosan képeztem magam. Folyamatosan figyeltem a módszertani megújulás

lehetőségeit, hatékonyan használtam a kooperatív technikákat és az IKT biztosította lehetőségeket is beleszőttem a mindennapi pedagógiai munkámba.

A munkaügyi kirendeltségen megismerkedtem az informatika alapjaival, de ezzel a gyorsan változó világgal nehezen tudtam lépést tartani. Mivel azokban az intézményekben, ahol eddig dolgoztam a már megszerzett tudásom elegendő volt, így lassacskán, a képzések segítségével, előre tudtam haladni az ismeretek megszerzésében. A mostani munkahelyemen minden digitális eszköz a rendelkezésemre áll a hatékonyabb tanítás érdekében. Kollégáim segítségével sikeresen tudok ezekkel a lehetőségekkel dolgozni. Sajnos van még mit tanulnom, megismernem ezen a téren. Több internetes csoportok tagjaként új és újabb programokkal ismerkedek meg és tanulom meg használatukat, hasznosítom a munkám során. Most végeztem el a Digitális kompetenciák fejlesztése RRF projectben_RRF20537 képzést, mely 4 modulból állt, melyeket az f-Krétán keresztül a Nexius Learning Rendszer felületén tudtam elsajátítani 8 hét alatt. Nagyon sok digitális programmal ismerkedtem meg, melyeket a tanításaim során alkalmazni is fogok.

Szeretném, ha a képzés során a szakmai ismereteim, pedagógus kompetenciáim tovább bővülnének, olyan tudással, technikákkal, pszichológiai, módszertani ismeretekkel, amelyeknek köszönhetően sikeresebb lehetek oktatás területén. Úgy érzem, hogy a mentorálás, szorosan kapcsolódik pályámhoz. A mentor szerepkör már több évtizede a szerepeim egyike. Sokféle szerep közül az egyik legkedvesebb számomra. Ezért örültem, hogy erre a szakvizsgát adó képzésre választott az iskolavezetés.

A képzés hatására tudatosabban, szakmai tudásom kibővítésével valamint a törvényi háttér megismerésével, tudok a pályakezdő vagy szakmai gyakorlatát végző fiatalok segítségére lenni. Hiszen az első néhány évben olyan kihívásokkal találják szembe magukat, hogy segítség hiányában akár pályaelhagyók is lehetnek. Így különösen fontosnak, hogy ezekben az években tapasztalt tanárok, mentortanárok foglalkozzanak velük. Sajnos, pályám legelején mikor én voltam pályakezdő pedagógus, csekély segítséget kaptam a tantestület tagjaitól. Elhivatottságom, hivatástudatom segített át a nehézségeken. Ezen tapasztalatok miatt is szeretnék én jó mentor, jó segítő, jó szakmai vezető lenni a pályakezdő kollégák vagy a pedagógushallgatók számára. Szeretném, ha megmutathatnám számukra hivatásunk szépségeit és a nehézségek leküzdésének lehetséges módjait is, hogy bátran vágassanak neki a saját sikereikben bővelkedő pályájuknak.

2. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények

2.1. A kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása.

A mentori feladatok a gyakornok teljes pedagógiai tevékenységének támogatására, a pedagóguskompetenciák minden elemének fejlesztésére kiterjednek. A következő fejezetekben az elméleti tudásom gyarapodását mentori kompetenciáim fejlődését szeretném bemutatni az általam készített dokumentumok segítségével.

Az Oktatási Hivatal Mentorok tevékenységének támogatása című kiadványában a mentornak számos ismerettel, képességgel és megfelelő attitűddel kell rendelkeznie ahhoz, hogy megfeleljen a jelenlegi törvényi szabályozásnak és gyakornok támogatásához. Melyek ezek az ismeretek?

- Ismeri a kompetenciafejlesztés elméletét és módszertanát.
 - Ismeri a pedagógusképzés és pedagógus-továbbképzés rendszerét, követelményeit.
 - Tisztában van a pedagógusi gyakorlatot meghatározó nézetek szerepével, ismeri alakításuk lehetőségeit.
 - Ismeri a pedagóguspálya választásának, elhagyásának és a pályán maradásnak soktényezős hátterét.
 - Ismeri a pedagógusjelöltekkel, pályakezdőkkel való foglalkozás és a felnőttképzés specifikumait, a tanácsadás szakmai követelményeit és etikai elvárásait.
 - Ismeri a reflektív gondolkodás, a szakmai elemzés fejlesztésének módszereit, technikáit.
 - Ismeri az intézmények szervezeti működésének sajátosságait, a szervezeti jellemzők hatását a pedagógusok munkájára.
 - Ismeri a pedagógusok munkájához kapcsolódó legújabb kutatási és fejlesztési eredményeket.
 - Széles körű szakmai tájékozottsággal rendelkezik, ismeri a szakterületéhez kapcsolódó szakirodalmi forrásokat, a szakirodalmi folyóiratokat, alternatív pedagógiákat
- Képzésünk alatt ezeket az ismereteket tanáraink segítségével elsajátítottuk.

Ezen ismeretek közül a reflektivitás volt számomra a legkiemelkedőbb. Ebben kellett a legtöbbet fejlődnöm. Megértettem az önreflexió fontosságát a szakmai felkészültség és tevékenységek fejlesztése érdekében. Nyitottabbá váltam a munkámra vonatkozó visszajelzésekre.

Számos képesség birtokában, melyeket az itt folytatott tanulmányaimnak köszönhetek, tudom képes leszek a tények, helyzetek elemzésére és értékelésére meghatározni a gyakornok teljesítményét illetve mindezek eléréséhez tevékenységet, tartalmat, eszközt, módszert választani vagy fejleszteni. Elsajátítottam a mentorálási folyamatokat és a mentoráltal együttműködve képes vagyok hatékony szakmai együttműködésre, egyenrangú kommunikációra, konstruktív problémamegoldásra pályakezdőkkel és a gyakornok kollégákkal egyaránt.

Remélem attitűdjeim is megfelelnek a mentori munkámhoz. Hiszen elfogadó, támogató, türelmes vagyok és felelősséget érzek a hallgató vagy a gyakornok folyamatos szakmai fejlődéséért. Az itt tanultak hatására pedig fontosnak tartom a folyamatos önreflexiót a saját mentori fejlődésem érdekében. A képzésen megtanult ismeretek, kompetenciák hozzájárultak a szakmai megújulásomhoz, melyet fontosnak tartok. A következőkben ezeket a kompetenciáimat szeretném bemutatni.

2.1.1 „Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás” magas szintű szakpedagógiai kompetencia

27 év szakmai életút áll mögöttem. Az évek során sok hasznos és kevésbé hasznosítható képzésen vettem részt. Szaktárgyi tudásom széleskörű. Érdekelnek a pedagógiai újtási törekvések, ezeket szívesen viszem be és próbálom ki tanóráimon. Foglalkozásaim gyakorlatközpontúak, tanítványaimat igyekszem önálló gondolkodásra nevelni. Oktatási módszereimben a változatosságra törekszem, számomra központi szerepe van a gyerekek motiválásának. Az elmúlt időszakban csatlakoztam több online pedagógus munkaközösségéhez, ahol lehetőségem van oktatási-nevelési tapasztalataim frissítésére, megosztására, kicserélésére. A megismert online tartalmakat gyakran használom fel segítségül tanóráim során. Az ott látottak további fejlődésre ösztönöztek és ennek köszönhetően informatikai ismereteimet tovább bővítettem.

Nagyon hasznosnak tartom, hogy a képzés során, magas szakmai tudással rendelkező szakemberek előadásait hallgattam és betekintést nyerhettem intézményi szervezetek működésébe, megismerkedhettem a pedagógiai gyakorlatot támogató kutatásokkal is. Az itt hallott ismeretek segítettetek és segítenek a mindennapi munkám során.

Számomra mindig nagyon fontos volt, hogy feladataim ellátásához a tananyag elsajátításához maximálisan ismerjem az általam választott és használt tankönyvcsaládot. Ezért nagyon hasznosnak érezte, hogy elemezhettem „tankönyvcsaládom” a dokumentumelemzés szabályai

szerint. Az előző négy évben a tankönyvcsaládnak a 2012-es NAT szerint készült tankönyveiből dolgoztam és felépítése, feladatai tökéletesen használhatóak voltak számomra. Dolgozatomban megvizsgáltam az új tankönyvcsaládot. Így átfogó képet kaptam a tankönyv és a hozzá kapcsolódó segédanyagok tantervnek megfelelő adottságairól, a gyakorlati használhatóságáról, esetleges hiányosságairól, javaslatokról.

Nemcsak kiváló használhatósága miatt kedvelem ezt a tankönyvcsaládot, hanem „mert egy hozzám közel álló tanító Somfalvi Eszter példaképem, kollégám keze munkája is.

Az általam vizsgált tankönyvcsalád: OFI OH-MAT01TA/I, II, Jancsula Vincéné, Fülöp Mária

“Annak érdekében, hogy a tanításnak és tanulásnak (...) a rendje mindenütt megvalósítható legyen, s hogy ne keletkezzék zavar az oktatás különbözőségéből, ki kell jelölni azokat a könyveket, amelyeket a tanítóknak használniuk kell a tananyag feldolgozása során (...) amelyeket úgy kell megszerkeszteni, hogy ne legyen se túl bő, se hiányos, hanem az előadások számára kiszabott idő alatt kellően elvégezhető legyen, hogy rend uralkodjék mind általában az egész műben, mind pedig az egyes részekben.”

„Ratio Educationis (1777)”

A általam választott tankönyvcsalád kiválóan illeszkedik az új Nemzeti Alaptantervhez. A 2020-as NAT alapján dr. Csapodi Csaba, mint kerettantervi szakértő a fejlesztőkkel együtt (Jancsula Vincéné, Fülöp Mária) átdolgozta a tankönyvcsaládot mind a 4 évfolyamra. A következő első osztályomnál majd ezt az átdolgozott kiadványt szeretném használni. Fontosnak tartom, hogy a tankönyv jól tanulható, korszerű és szakmailag megbízható legyen. Szerkezetét tekintve a 2020-as NAT követelményrendszernek megfelelően. Hozzájáruljon a matematika tantárgy megszerettetéséhez és motivációs szint fenntartásához. Ezt kerestem az átdolgozott kiadványban is. Az első osztályos tankönyvet vizsgáltam meg részletesen a tankönyvelemzés szabályai szerint, magával az egyik készítővel, Somfalvi Eszterrel folytatott interjú segítségével. Az elemzést teljes terjedelemben az 1. számú melléklet tartalmazza **(lásd:1. számú melléklet).**

Összefoglalva nagyon hasznos volt számomra megvizsgálni ilyen részletességgel azt a tankönyvcsaládot, amelyből tanítani szeretnék. Vizsgálatomból megtudtam, hogy kiválóan megfelel a szakmai követelményeknek és az én számomra is olyan felépítéssel rendelkezik, mely támogatja munkámat.

http://misc.bibl.u-szeged.hu/13269/1/mp_1983_003_5676_324-329.pdf

Változtatásra javasolnám a következőket:

- A korszerű tanítási technikák alkalmazását lehetővé tevő tananyagok (digitális tananyagok összeállítása) beépítése.
- Több tanulói aktivitást igénylő, a megszerzett ismeretek bővítését és alkalmazását elváró feladatok.
- Önálló a tankönyvhöz tartozó felmérés gyűjtemény elkészítése.
- A borító minősége közepesnek mondható. Javasolnám a kemény borítást, mert könnyen elhasználódik.
- Tanári kézikönyv is kiegészíthetné a tankönyvcsaládot

2.1.2. „Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése” kompetencia mentorálás kereteinek kialakítása, mentorálási technikák alkalmazása

Mentorálási tevékenységemet intézményem Gyakornoki szabályzata alapján végzem. Ennek bemutatásával folytatnám a következőkben (lásd:2 számú melléklet).

Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium gyakornoki szabályzatának bemutatása:

A gyakornoki szabályzat a jogszabályi követelményeknek megfelelően 2020 –ban készült.

Célia: A gyakornokok felkészítésének, beilleszkedésük segítésének megalapozása, a foglalkoztatási feltételek rögzítése annak érdekében, hogy segítse a gyakornokok tudásának, képességeinek, készségeinek fejlesztését, alakítsa, fejlessze az elkötelezettségüket a pedagógushivatás iránt, segítse az intézményi célokkal való azonosulást. Rögzíti továbbá az érintettek feladatait, a minősítő vizsgára való optimális felkészítés/felkészülés folyamán való együttműködésüket.

A gyakornokok felkészítésének kétéves periódusára, pontos leírást ad a szabálykövetésére, tudása gyarapítására, a készségei fejlesztésére a nevelés terén, karrierépítésre, az intézményi hagyományok, dokumentumok megismerésére, a gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok törvényben meghatározott jogainak megismerésére.

A munkáltatónak a jogviszony létesítésekor a kinevezési okmányban, munkaszerződésben elő kell írnia azt az időpontot, ameddig a gyakornok, minősítő vizsgát köteles tenni. A fejlődési folyamat segítéséhez az intézményvezető kijelöli a mentort, aki segíti a gyakornokot a beilleszkedésben és a pedagógiai-módszertani feladatok gyakorlati megvalósításában

Források: Személyes beszélgetés a tankönyv egyik fejlesztőjével, Somfalvi Eszterrel.

A megfelelő mentor az, aki:

- rendelkezik legalább tízéves szakmai gyakorlattal, pedagógus szakvizsgával és legalább öt éve az intézmény alkalmazottja
- mentorpedagógus szakirányú végzettséggel rendelkező pedagógus
- munkaközösség-vezető

A mentor feladata:

- A gyakornokot felkészíti:
- a követelményekben meghatározott jogszabályok, szabályzatok megismerésére, értelmezésére.
- az Iskolaközpont alapdokumentumainak szakszerű alkalmazására, a tanórák/foglalkozások helyes felépítésére, az alkalmazott módszere kiválasztására,
- a tanórák/foglalkozások előkészítésére, tervezésére, és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli dokumentumok elkészítésére,
- a szabályzatban meghatározott feladatok elvégzésére, illetve felkészíti a gyakornokot a 326/2013. (VIII.30) Korm.rendeletben rögzítettek szerint a minősítő vizsgára.
- Elkészíti a gyakornokkal egyeztetve a gyakornoki programot.
- Az intézmény vezetőjével jóváhagyatja a programot.
- Megismerteti a gyakornokot az adott munkaközösség munkájával, és a helyi szokásokkal.
- Igény szerint hetente egy konzultációs lehetőséget biztosít a gyakornoknak, melyről feljegyzést kell készítenie.
- Szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal a gyakornok tanítási óráit látogatja. Ezt a naplóban aláírásával jelöli, igazolja.
- A gyakornok tanításához szükséges adminisztráció elvégzését segíti, folyamatosan ellenőrzi a gyakornok teljesítményét.
- Félévente írásban értékeli a gyakornokot, bevonja azokat a pedagógusokat is, akik a gyakornok munkáját az adott időszakban segítették. Az értékelésbe bevonja mindazokat a pedagógusokat, akik adott időszakban részt vettek a gyakornok munkájának segítésében. Értékelését minden esetben összeveti a gyakornok önértékelésével, és az intézményvezetővel egyeztetve meghatározza a gyakornok további teendőit, feladatait.

A gyakornok értékelése:

Célja: a gyakornok beilleszkedésének segítése, munkájának, viselkedésnek fejlesztése szakmai fejlesztés, támogatás. A gyakornok, fejlesztő értékelést, minden tanév végén szakmai segítő készíti el. Az értékelésbe bevonja a gyakornok felkészítésében részt vevő egyéb kollégákat is, valamint figyelembe veszi a gyakornok által készített önértékelést.

Az értékelő megbeszélés:

Az értékelő megbeszélésen a szakmai segítő és a gyakornok vesz részt. Az értékelő lapot a szakmai segítő és a gyakornok írja alá. A gyakornoknak lehetőséget kell adni, hogy észrevételeit, megjegyzését az értékelő lapon rögzítse. Az értékelő lap egy aláírt példányát gyakornoknak át kell adni. Az értékelő lapot a szakmai segítő őrzi a gyakornoki idő leteltéig majd a minősítés után megsemmisíti. A minősítést is értékelő megbeszélés előzi meg, ezen megbeszélésen a szakmai segítő, a gyakornok és az intézményvezető is részt vesz.

A gyakornok minősítése:

Az igazgató a foglalkoztatási jogviszony létesítésekor köteles írásban tájékoztatni gyakornokot a minősítő vizsga esedékességének időpontjáról.

Az intézményvezető a minősítő vizsga esedékességét hivatalból rögzíti az informatikai rendszerben. A minősítő vizsgát az OH szervezi meg, melyhez a feltételeket az intézményvezető biztosítja.

A gyakornok a Pedagógus I. fokozatba soroláshoz szükséges feltételeit teljesítette, ha:

- az előírt számú hospitáláson részt vett,
- a hospitálási naplót hiánytalanul vezette, és
- a szakmai munka értékelése legalább „kevésbé alkalmas” eredményt ért el.

A megfelelő tervezés után a mentori munkában az előkészülethez szorosan kapcsolódik, hogy felmérjük a hallgató vagy pályakezdő nehézségeit, problémáit. Intézményünkben jelenleg egy gyakornoknak vagyok a mentora, ezért én kutatásomban 3 gyakornokot kérdeztem meg a pályakezdésük nehézségeiről (**lásd: 3 számú mellékelt**). Választásom azért rájuk esett, mert mindegyikük más-más szakaszában van a pedagógus életpályának. Az egyik friss diplomás a másik már egy évet tanított a harmadik túl van a pedagógus 1 minősítésen (jelenleg kisbabájával otthon van)

Pilotkutatás olyan kutatási és/vagy fejlesztési tevékenység, amely egy komplex probléma megoldása érdekében, kis mintán, illetve szűk, de állandó résztvevői kör bevonásával történik. Egy próbatanulmány, próbaprojekt, próbateszt vagy próbakísérlet egy kis léptékű előzetes tanulmány, amely alapján megbecsülhető a megvalósíthatóság,

Az eddigi kutatások szerint egyre nehezebb megfelelni a 21. század olyan elvárásainak, mint a tanulói és társadalmi igények, a tanulási környezet nagyléptékű átalakulása (Fessler és Rice, 2010; Harari, 2012; Kaposi és Szőke-Milinte, 2019; Kende és mtsai, 2021; Kovács és mtsai, 2022; Péter és mtsai, 2021; Pukánszky és Németh, 1996; Sági, 2015). A formális pedagógusképzés csak korlátozottan képes a pedagóguspálya összes kihívására felkészíteni. Ezek a kihívások a minőségben, a hatékonyságban és az elszámoltathatóságban keresendőek (Fessler és Rice, 2010; Szivák, 1999).

Pályakezdőként még nehéz megtalálni azokat a viszonyítási pontokat, amelyekhez igazodni szükséges, vagy amelyekhez igazodni szeretnének a pedagógusok.

Ilyen lehet például a

- saját előzetes pályakép,
- az iskolavezetés,
- a tanítványok,
- szüleik,
- a magánélet meghatározó szereplői pedagóguskollégák, stb.

A pályára frissen belépő pedagógusoknak így többé vagy kevésbé megfogható, s egymásnak is gyakran ellentmondó elvárások keresztüzében kell kialakítaniuk saját identitásukat, s azt a “működési módot”, amely fenntartható, amelyben komfortosan érzik magukat, s amelyben megmarad a pálya iránti lelkesedésük.

Összegezve a kutatások szerint a következő nehézségekkel állnak szemben a pályakezdők:

- **Fegyelmezés , szervezés**
- **Tervezés, időzítés**
- **Túlterheltség**
- **Beilleszkedés a közösségbe**
- **Módszerválasztás**
- **Mótváció**
- **Értékelés**
- **gyerekekkel való kapcsolat kialakítása**

Az interjúmban a következő kérdéseket tettem fel a kollégáimnak:

1. Mennyire használható a képzésben megszerzett elméleti tudás?
2. Mennyire használható és alkalmazható a képzés során megszerzett gyakorlati tudástapasztalat?
3. Milyen / volt/ak-e nehézség/ek, amely/ek/vel szembesült, a munkába állását követően?
4. Milyen segítséget kapott az intézményben / kijelölt mentortól / szakmai felettesétől?
5. A mentorálás folyamata során mennyire segítette mentora a munkaközösségbe való beilleszkedését?
6. A mentorálás folyamata hogyan segítette szakmai munkáját?
7. Van-e valami - és amennyiben igen - mi, amiben úgy érzi, több segítségre - támogatásra lenne szüksége és/vagy jobban megkönnyítené a szakmai tevékenységét és fejlődését?

Problémát jelentett számukra:

- Pedagógiai szituációk (kevés helyzetet ismertek és azok kezelését nem ismerték meg)
- Módszertani hiányosságok
- Fegyelmezés nehézségei
- Differenciálás
- Időmenedzsment
- Szervezési feladatok
- Motiválás

Nem jelentett számukra problémát

- Megfelelő szintű elméleti és gyakorlati oktatás miatt a tanítási folyamat az órák megtartása
- Alkalmazkodás
- Beilleszkedés az iskolai közösségekbe

Kaptak segítséget

- Módszertani ismeretek
- Kapcsolatok kialakítása.
- Tanítástechnikában.
- Szakmai tanácsok.
- az „inkubátorom” ugyanis remek, minden szükséges segítséget megkapok.
- Ötletek.

Szerettek volna több segítséget:

- Hátrányos helyzetű tanulók, illetve tanulási, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztésében, hogyan kezeljük, segítsük, és neveljük őket.
- Több óralátogatás (órarendi problémák miatt)
- Más korosztály tanítása

Ebben segítségükre lehetnek:

- Segíthetik a megfelelő munkakörülmények,
- A szakmai továbbképzési lehetőségek,
- A kezdő pedagógusoknak szánt támogatások,
- A kedvezmények,
- A tapasztaltabb pedagóguskollégák és más támogató szereplők segítségével (pl. mentorálás, mintaadás, tanácsadás formájában), vagy akár az átfogó formális és informális indukciós (szakmai bevezető) programok.

Mégis személy szerint hiszem, hogy a pályakezdő pedagógusok mentorálási folyamata kiemelt szerepet érdemel, hiszen nagymértékben elősegíti a pályán lévő pedagógusok felnőttkori tanulásának támogatását is.

2.1.3. „A tanulás támogatása” kompetencia

A tanulás támogatásában nagyon fontosnak tartom a megfelelő bizalmi légkör kialakítását. A támogató környezet segíti a szorongások feloldását az őszinte reakciók megnyilvánulását. Fontos a biztatás és a pozitív megerősítés. A hiba ne legyen teher számára, meg kell értenie, hogy mindenki hibázhat. Ez egy hosszabb folyamat, ezért ez a kompetencia sokkal lassabban fejlődik, érik.

Ennél a kompetenciaterületnél a Felnőttképzés nevű tantárgyhoz kapcsolódó dolgozatomat említem.(lásd: **4 számú melléklet**) Hiszem, hogy az élethosszig tartó tanulás egész pályánk alatt nagyon fontos. Segíti a megújulásunkat, véd a kiégéstől, önbizalmat ad és tágítja a látásmódunk.

A felnőttképzés megismerése fontos állomása volt a pályámnak. 2009. május 22-én mentorként a DDRMK Dombóvári Kirendeltségére kerültem. A tanfolyamainkon résztvevő ügyfeleinket, munkáltatókat kellett segítenem, sorsukat figyelnem. Nagyon örültem ennek a munkakörnek, Sok ügyfelem ismertem személyesen is. Véleményem szerint a felnőttképzés

egyik legfontosabb feladata nem csak az, hogy visszatérhetnek a munkaerőpiacra, hanem, hogy a tanfolyamok elvégzése után visszakapták elvesztett önbizalmukat. Amióta nem dolgozom ebben a feladatkörben, nagyon megváltozott a rendszere. A munkaügyi kirendeltségeknek már nincs anyagi lehetősége a felnőttképzések finanszírozására. Pedig a felnőttképzés egy rendkívül fontos és sokszínű terület, amely az emberek személyes és szakmai fejlődését segíti elő.

A felnőttképzés számos formában elérhető, és az egyének igényeinek, érdeklődésének és céljainak megfelelően választhatnak a különböző lehetőségek közül. Az online oktatás és az új technológiák fejlődése további lehetőségeket teremt a felnőttek számára, hogy rugalmasan és hatékonyan fejlesszék készségeiket és ismereteiket. A felnőttképzés kiemelkedő fontossággal bír a modern társadalomban. A tanulás folyamatos folytatása az élet minden szakaszában hozzájárul az egyén személyes és szakmai fejlődéséhez, valamint a társadalmi és gazdasági előre haladáshoz. Azok a kezdeményezések, amelyek támogatják és elősegítik a felnőttképzést, hozzájárulnak egy inkluzívabb és fejlettebb társadalom létrehozásához.

2.1.4. „A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség” magas szintű általános pedagógiai-pszichológiai kompetencia,

Pályám során eddig több település iskolájában tanítottam. Kezdetekben ezt nem pozitívum volt a számomra. Majd az eltelt évek alatt, folyamatosan vettem észre azokat a dolgokat, melyeket annak köszönhetek, hogy változatos intézményekben taníthattam. Ezeken a helyeken megszerzett jó vagy rossz tapasztalataim tettek olyanná, amilyen most vagyok. Megismertem sokfajta módszert, tanítási technikát, vezetői stílust. Nemcsak a szakmai munka volt változatos, hanem a tanított gyerekek is. Azokban az iskolában ahol eddig dolgoztam voltak beilleszkedési, vagy tanulási zavaros illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek. Megtapasztaltam azt is, hogy milyen egy osztályközösségben a figyelem és magatartás zavaros tanuló jelenléte. Széleskörű ismeretekre tehettem szert a diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás, valamint az SNI-vel küzdő tanulók sajátosságairól, a velük kapcsolatos fejlesztő eljárásokról.

A képzés során, eddigi tapasztalataimat szívesen osztottam meg csoporttársaimmal. Az ő és tanáraink segítségével pedig ismereteim frissültek, bővültek a képzés során.

Különböző szakirodalmakból összegyűjtöttem, új, hozzám illő módszereket, melyektől pedagógiai és mentori munkám még hatékonyabb lett.

Fontosnak tartom, hogy ezzel a megszerzett tudással segítő mentorként hozzájárulhatok intézményem fejlesztéséhez, mentoráltjaim felkészítéséhez a pedagógus munkájukhoz.

Elsődleges feladatunk, hogy ismerjük meg tanítványaink, mentoráktjaink erősségeit, gyengeségeit, hogy ezek figyelembevételével tudjuk őket a számukra legmegfelelőbb módon segíteni, mert személyiségfejlesztés a pedagógus munka minden tevékenységében megmutatkozik. Természetesen a család a legmeghatározóbb elem az énkép és önismeret fejlődésében, de az intézmény, a szociális kapcsolatok (kortársak, barátok), a pedagógus attitűdje és egyéb környezeti hatások is felelősek az alakulásáért.

Ezért választottam Az adaptivitás pedagógiai kérdései című óránkhöz a tanulók megismerésének módszerei **(lásd: 5 számú melléklet)**. Megvizsgálva az egyes módszerek előnyeit és hátrányait. Számomra a rám bízott tanulók megismerése, tanulási módszerek feltérképezése az egyik legfontosabb feladat, munkám alappillére. Részletes megismerésükkel hatékonyabbá tehetem a tanulási folyamatukat figyelembe véve egyéni sajátosságaikat.(pl: megfelelő motiváció kiválasztása, hatékony tanulástechnikai lehetőségek megismertetése stb) Már első osztálytól negyedik osztály végéig folyamatosan megismerve őket alakítom ki tanulási szokásaikat, felkészítve őket a felső tagozat elvárásainak.

A tanulók megismerése a pedagógus mindennapi feladatai közé tartozik, mert eredményesen változtatni csak akkor lehet, ha megismertük őket.

„Szinte minden oktató(...)szerint a pedagógusnak az a legfőbb feladata, hogy odafigyeljen a gyermekekre, mivel az oktatásnak a diákra, nem pedig a tananyagra vagy az oktatási módszerekre kell összpontosítania.” ((Hoogeveen, 1999, 276. o.)

A gyermeket nagyban meghatározza a családi háttére is. Az első feladatomban a megismerési folyamatban a családlátogatás. Régen kötelező volt az elsős osztályaimnál, manapság már nem „divat”, de én szeretek minden családhoz ellátogatni. Szeretek gyermeket otthonában megismerni és a család többi tagjával is megismerkedni. Információkat és közvetlen tapasztalatokat szerezek általa a gyermek eddigi életéről, fejlődéséről. A második lépésem a családrajz készíttetése. Ezt a beszoktatási idő elején szeretem elkészíttetni a gyerekekkel.(Majd egy újabbat karácsonykor) Megfigyelem közben a gyermek viselkedését, kivel kezdi a rajzot, elidőz-e egy-egy családtag felett, mond-e közben valamit, javít-e valamit a rajzon.

Általában a szülőkkel indul a rajzolás, de hat-hét éves korig jellemző, hogy a gyermek önmagát rajzolja le elsőként a kornak megfelelő egocentrikus világképet mutatja.

A rajzán láthatom a családtagok közötti kapcsolatot és az otthoni szerepeket is. Ami pedig a legfontosabb, hogy Ő hol helyezkedik el a családi közösségében.

A későbbiekben a szülői értekezleteken és fogadóórákon ezeket az ismereteket tovább bővíttem. Az év végén a családi napon pedig egy kötetlenebb találkozás alkalmával közvetlenebb módon ismerhetem meg a családot.

A harmadik negyedik osztályban pedig közvetlenül a gyerekekkel beszélgetek azokon az órákon, mikor erre a tananyag is lehetőséget biztosít.

Minden évben végzek szociometriai felmérést különböző módon az osztályaimban. Elsősorban a cipős megoldással, de a Valentin napi „szívküldi” is remek lehetőség a kapcsolatok felmérésére. Negyedik osztály év végén pedig a kérdőíves módszerre is alkalmasak már.(A mellékletbe betettem az általam választott kérdőívet.) Ez alapján pontosabb képet tudok adni az osztályközösségről a felső tagozatos kollégáimnak.

A másik kedvelt módszerem a füzetvezetés és az íráskép megfigyelése. Harmadik osztálytól, mikor az egyedi íráskép, mely már tükrözi a személyiséget is, kezd kialakulni, rendszeresen ellenőrzöm a füzeteiket. Saját órán bemutatott vázlataim segítségével mindig igyekszem megfelelő példát mutatni a gyerekeknek a számukra legkönnyebben áttekinthető füzetkép kialakítására.

Fontos számomra az óralátogatás is, ahol a diákjaimat más kollégám óráján is megfigyelhetem. Ilyenkor lehetőségem van arra, hogy az egész osztályközösséget egyszerre vagy egyes tanulókat külön is megfigyeljek.

A tanulók, hallgatók vagy a gyakornok megfigyelése segítségével képessé válunk a különböző látásmódjuk megismerésére, összehangolására és a számára megfelelő segítségnyújtásra. A tanár képessé válik a tanítványa szemszögéből látni a feladatait vagy az egyes szituációt, és ehhez igazítani saját elképzeléseit, tanítási technikáját, a tananyag elsajátításának módjait. Mindez elengedhetetlenül szükséges a fejlődéshez és a tanuláshoz.

Ennek hatására a tanuló tevékenyebbé, figyelmesebbé válik, és elérjük a végső célunkat, hogy a diákból aktív, független, önálló tanuló váljék

2.1.5 „A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység” kompetencia

A Speciális nevelési feladatok 2. tantárgy egyik gyakorlati feladata volt, olyan óratervezés készítése, melyben valamilyen multikulturális tartalmat ismertettünk meg tanulóinkkal. **(lásd: 6 melléklet)**. Választásom a Rút kiskacsa című mesére esett. Melyben fontos szerepe volt a másság elfogadása, mind saját maga elfogadása illetve a környezet részéről való elfogadás.

Fejlesztési céloknak a következőket tűztem ki:

- A kirekesztettség érzés és önértékelési problémák oldása.
- A gyerekek szórakoztatása, a szabadidő tartalmas eltöltése mellett a gyerekek beilleszkedési zavarainak enyhítése, kirekesztettség érzésének oldása
- Önértékelési problémák és szorongás oldása, segítség az emberi kapcsolatok alakításában.
- Segítségül szolgálhat ez a mese érzelmi vagy mentális problémák esetében, az önértékelési problémáknál, a szégyenlősség leküzdésében, a bátorság növelése érdekében, a felzárkózás elősegítése érdekében is.

Ezt egy papírszínházi mese segítségével valósítottam meg. A motiváció alatt a háziállatokról tanultakat elevenítettük fel és csoportokat alakítottunk.

A bemutatóm után beszélgettünk a meséről. Mindenki elmondhatta az érzéseit és a véleményét:

- a mese cselekményéről
- a szereplőkről, azok jellemzéséről
- a főszereplő rút kiskacsa problémájáról,
- konfliktusairól, hogy milyen keserves az élete, hogy mindenki csak bántja, gúnyolja, üldözi, sehol sem fogadják be, senkitől sem kap szeretetet. Felmerült a másság, a különbözőség kérdése, a kirekesztettség fogalma.

Majd minden csapatnak egy állóképet kellett bemutatni a történet alapján. Bármelyik jelenet választható és a rögtönzött képet megörökítem.

A következő játékban gondolattérképet készítettek. A kiskacsának nagyon rosszul esik, hogy őt nem szeretik – talán ezért is egy nagyon szép álmot álmodik arról, hogy milyen is lenne, ha őt a többi állat szeretné. Végül „Mit írna a kiskacsa a naplójába?” címmel készíthettek fogalmazást. Mit tehet azért, hogy befogadják őt a többiek. Tehet-e valamit a fura „kis” kacsa azért, hogy a helyzete (‘státusza’) megváltozzék az udvarban?”

Feszültség oldására egy aranyos játékot választottam:

Kört alkotnak, a kör közepe felé fordulnak. Egy önként jelentkező a szürke kendővel a vállán, a rút kiskacsa szerepében, körbe jár a körön kívül. Az a feladata, hogy sokféle módszerrel

próbáljon meg bejutni a körbe. A többiek szoros falat alkotnak, és csak akkor engedik át, ha valami olyasmit csinál, aminek hatására kénytelenek erre. Ha sikerült neki, újabb önként jelentkező próbálkozhat.

A gyakorlat végén mindenki visszaült a helyére és megbeszéltük az élményeiket:

- Milyen érzés volt kint lenni, és hiába próbálkozni a bejutással?
- Milyen érzés volt végül bejutni?
- A körben lévők hogyan élték meg a helyzetet?

Sok-sok gyermek kedvenc meséje a rút kiskacsa története. Mindazoké, akik így vagy úgy, de nem illenek bele a többségbe, és akiket ezért kortársaik megbélyegeznek, kizárnak maguk közül. Ők csendben reménykednek, hogy eljön egyszer az ő idejük, és majd a világ jól megérti őket. Szeretet és törődést kapnak. Figyeljünk oda jobban egymásra és törődjünk többet társainkkal.

A szociális kompetencia fejlődéséhez elengedhetetlen a nyitott személyiség, a jó kommunikációs képesség, de legfőképp az empátia. Észre kell venni ha valaki gondban van, és a helyzettől függően segíteni. A helyes, megnyugtató magatartás segíti a bizalmi viszony kialakulását, a segítségnyújtás és problémamegoldás képessége emeli a pedagógus értékeit.

A mentortanár képzés során az Esetmegbeszélés óráin kaptunk olyan szituációs feladatokat melyek megoldása és értékelése segítette a tanári hatékonyságot ezen az érzékeny szakmai területen. Az integráció és szegregáció, illetve a Speciális nevelési feladatok tantárgyak tovább mélyítették ismereteimet.

2.1.6. „Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése” kompetencia

Az értékelés az oktatás elengedhetetlen része, melynek szerepe alapvetően a tanulók tantárgyi teljesítményének minősítése. A képzés során ez a kompetenciaterület leginkább a Mentori feladatok az intézményben című tantárgy során bővült. Alapos ismereteket kaptunk a majd elvégzendő feladatainkról a mentorálás lépéseiről, valamint sok ötletet a mentoráltal való kommunikációra is.

A mentornak törekedni kell az őszinte hangvétellű, „kritikus barát” szerephez, mellyel segíti fogja a hallgató erősségeinek kibontakoztatását, gyengeségeinek csökkentését, saját értékelő kompetenciájának erősödését. A dolgozatomban mentori ütemtervet kellett készítenünk. Ebben meghatároztuk azokat az folyamatokat melyek bemutatják, hogy helye és szerepe van az értékelésnek és a reflexióknak. **(lásd: 7 számú melléklet)**

A mentor értékelő tevékenysége mintaként szolgál a hallgató vagy gyakornok számára, amiből a tanítási céloknak megfelelően választhat. A pedagógus egyéni szabadságával élve átalakíthatja őket, mindvégig szemelőt tartva a diákok személyiségfejlődésének, ön és társértékelésének, önbecsülésének fejlesztését.

Az intézményi szabályzat szerint a gyakornokot is értékelni kell. Célja, hogy a beilleszkedésének segítése, munkájának, viselkedésnek fejlesztése szakmai fejlesztés, támogatás. Az értékelés során a hallgató vagy gyakornok megtapasztalja saját erősségeit és fejlesztendő területeit is. A gyakornok, fejlesztő értékelést, minden tanév végén a szakmai segítő készíti el. Az értékelésbe bevontam a gyakornok felkészítésében részt vevő szakos kollégákat is, valamint felhasználtam a gyakornok által készített önértékelést is.

Az értékelő megbeszélésen a mentor és a gyakornok vesz részt. Az értékelő lapot a szakmai segítő és a gyakornok írja alá. A minősítést is értékelő megbeszélés előzi majd meg, ezen megbeszélésen a szakmai segítő, a gyakornok és az intézményvezető is részt vesz. Az én gyakornokom a következő tanévben adja majd be minősítési portfólióját. Értékelő lapját a vezetőség részére átadtam.

Az értékelés során a tanár képes figyelembe venni az értékelés rövid és hosszabbtávú hatásait. Ösztönözhet, motiválhat, fegyelmezhet, visszajelzést ad az ismeretek elsajátításának szintjéről. A visszajelzés alapján módosíthatja, hogy mit és miként tanít majd, ez pedig az eredményességet növelheti.

2.1.7. „A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja” kompetencia

Az iskolám egészségnevelési és környezeti nevelési programjait a Pedagógiai Programunk írja le. Az Intézményi dokumentumok elemzésével a nevelési, oktatási intézmény hatékonysága valamint a köznevelési intézmény szervezete óráinkon ismerkedtünk meg részletesen. Amikor egy hallgató vagy gyakornok érkezik az intézményünkbe, ezeknek az alapidokumentumoknak a megismertetésével kezdjük a közös munkát.

A mi iskolánkban az egészségnevelés és a környezettudatosság igen kiemelkedő szerepet kap. Évtizedek óta a sport meghatározó szerepű intézményünkben. A mindennapi testnevelés a bevezetése előtt is része volt az oktatásnak.

Egészségnevelési programunk célja:

- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stresszhatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezet- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.
- Fenntarthatóságra nevelés.

Ezeket a célokat az egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával szeretnénk elérni.

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- Táplálkozási szokások kialakítása egészség megőrzésének érdekében,
- Öltözködés,
- Higiénia, tisztálkodás,
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb függőségek) megelőzése,
- Ésszerű napirend kialakítása,
- Szűrővizsgálatok: pl., gerinc, szemészet, fogászat,
- Egészségnevelési nap, verseny szervezése.
- Szervezett úszásoktatásban való részvétellel,

Helyet adunk tornacsarnokunkban vagy műfüves pályánkon több sportágnak is (pl. kosárlabda, atlétika, labdarúgás) biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét, együttműködve a városban működő sportegyesületekkel.

Az iskola sportköre bekapcsolódik – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába. Ezen kívül részt veszünk a különféle versenyekben: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyeken, diákolimpiákon, a különféle iskolai kupaküzdelmekben.

Környezeti nevelési programunk célja:

- Olyan emberek nevelése, akik a természeti és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, a természettel harmonikusan élnek együtt.
- A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.
- A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása.

- Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása.
- Az alakuló értéktudat, együttműködési képesség, életviteli szokások, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása, amely a hagyományok védelmére kell hogy épüljön.
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- A fenntarthatóságra nevelés.
- A rendszerszemléletre nevelés.

Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése kiemelkedő feladata iskolánknak. A mai kor gyermekének helyre kell hozni okozott károsokat, megelőzni a további környezetszennyező hatásokat, és az eddigi károk mérséklésére vagy elhárítására kell törekedniük.

A környezetvédelmi tudatformálás a felelős életvitel elősegítése érdekében például hulladékgyűjtés szervezünk, madáretetőket helyezünk ki, gyógynövénykertet művelünk.

Fontos a példamutatás mind a dolgozók részéről mind az iskola működésével is. A tornacsarnokunk fűtését teljes egészében napelemekkel működtetjük.

Különbőféle tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés teszi változatossá a foglalkozásokat. Több iskolai programunk is rendszeres megvalósításra kerül a témában.

- Szakkörök, táborok,
- Iskolai sportkör (Pl. gyermektorna, atlétika, turisztika),
- Környezetvédelmi akciók, (Pl. különböző alkalmak kapcsán szervezett szemétygyűjtés),
- Madarak és fák napjának megtartása,
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba,
- DÖK nap – kirándulások és más iskolai programok, környezeti és egészségnevelési kiegészítéssel.

Célunk a környezeti nevelést szolgáló élményalapú vagy tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása. A módszerek kiválasztásánál meghatározó szempontok, hogy alkalmazkodjon az életkori sajátosságokhoz, vonjon be minél több tanulót, nyújtson élményt nekik. Kiss Ferenc és Zsiros Anita „A környezeti neveléstől a globális nevelésig” című munkájában a környezeti nevelést egy folyamatnak tekinti nem elsajátítandó tudásnak.

2.1.8. „Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás” hatékony pedagógiai kommunikáció, kompetencia

A hatékony kommunikáció az oktatás folyamatának az alapja. A saját kompetenciáim közül ez a legnagyobb erősségem. A diákokkal, szülőkkel, kollégákkal, pedagógiai munkát segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel történő közös együttműködés során ennek igen nagy hasznát veszem.

Intézményem is hangsúlyt fektet a külső és belső kommunikációkra. A gyerekek megfelelő fejlődése érdekében több különböző csatornán is tartja a kapcsolatot **(lásd: 8 számú melléklet)**

Az intézmény belső kommunikációja:

A pedagógusok és munkatársak szakmai, lelki felkészülését a kötelezően megtartott nevelőtestületi értekezleteken túl - segítik hétfőnként a megbeszélések, amelyeken a konkrét napi feladatok kerülnek átbeszélésre, előkészítésre. A pedagógusok közötti információáramlás folyamatos, ami részben a pedagógiai dokumentumokon keresztül, részben egymás naprakész tájékoztatása során valósul meg.

A diákokkal való kapcsolattartás az általános iskolai és a kollégiumi diákönkormányzaton keresztül valósul meg. A diákok tájékoztatása az egyéb fórumokon valósul meg.

– faliújság,

– facebook, honlap Messenger, iskolai e-mail levelezés, Classroom

–a péntekenkénti Csendes perceken a közös imádság mellett sort kerítünk az arra érdemesek elismerésére is vagy a programok ismertetésére.

A gyerekeknek számos közösségépítő program van egész évben.

- Zene Világnapja,
- Tökmag avató,
- Szent Imre Napok,
- Rorate,
- Kézműves foglalkozások
- farsang,
- Keresztút..stb.

A szülői munkaközösség tevékenyen kiveszi részét az iskolai életből. Több rendezvényt is önállóan szerveznek, ilyen például a Mikulás-futás, pedagógus nap és a szülők-nevelők bálja. Már évtizedes múltra tekinthet vissza a szülők kezdeményezésére iskolánkban tartott éves véradás, ahol az itt dolgozók mellett szép számmal adnak ők is vért.

A tantestületünkben jó légkör uralkodik. Vezetőink gyakran megkérdezik véleményünket a saját területünk javítása érdekében. Meghallgatják ötleteinket és anyagi lehetőségeink szerint, meg is valósítják azokat. Az értekezleten az elért eredmények kihirdetésre kerülnek és a felkészítő kollégának megköszönik a munkáját. Támogatják idővel és anyagilag is a továbbképzéseket. Évente több alkalommal is együtt megyünk kirándulni.

Az intézmény külső kapcsolatai:

A helyi óvodákkal jó kapcsolatot ápolunk, törekszünk a személyes találkozások szervezésére. Az óvodás gyermekek szülei betekinhetnek az iskolai életbe, személyesen is megismerkedhetnek pedagógusainkkal. Számos városi rendezvényen képviseli magát az intézmény, jó viszonyt ápolunk a városi önkormányzattal. Zeneiskolásaink évente több alkalommal is műsort, „szeretet hangversenyt” adnak a helyi intézményekben, például az idősek otthonában vagy a kórházban. Szoros szakmai kapcsolatot ápolunk a Katolikus Pedagógiai Intézettel, az általuk szervezett tanfolyamokon szakmai fejlődésünk érdekében igyekszünk képviseltetni magunkat. Nyomon követjük egykori tanulóink fejlődését, így az adott középiskolákkal szintén kapcsolatban állunk. A dombóvári és a megyei szakszolgálatokkal is rendszeres kapcsolatban vagyunk. A BTMN-s és SNI-s tanulóink rendszeres felülvizsgálatának koordinálását én végzem az iskolában.

Igyekszek minden fórumon (tanítási óra, tanítási órán kívüli események, szülőkkel történő kapcsolattartás stb.) példát mutatni a mentoráltam számára, nem eltitkolva nehézségeket, kudarcokat sem. Ezek a tapasztalatok segítségére lehetnek és vigaszt nyújthatnak saját egyéni kapcsolatrendszerének, konfliktuskezelésének kialakításában.

A nagyon sok segítséget kaptam a képzés előadásainak alkalmával arra, hogy olyan kollégákkal ismerkedhettem meg, akik hasonló területen dolgoznak. A személyes találkozások során megoszthattuk egymással intézményeink szokásrendjét, a tanórák szervezésével, tervezésével, megvalósításával kapcsolatos bevált gyakorlatokat. E-mail címetek, telefonszámokat cseréltünk, így azt gondolom, hogy a jövőben is segíthetjük majd egymást többféle szakmai területen is.

2.2. A szakmai fejlődés tényeinek összegzése

A képzés által a mentori kompetenciák fejlődését támogató tantárgyak feladatán keresztül vált számomra nyilvánvalóvá, hogy a mentori tevékenységek milyen összetettek.

Számomra három mentori szerep volt igazán meghatározó:

- **Szakmaiság:**

A mentornak rendelkeznie kell azzal a szakmai tudásanyaggal, amelyet közvetíteni kíván. A képzés lehetőséget biztosított arra, hogy pedagógiai gyakorlatomat felfrissítsem, megújítsam. Segítséget kaptam ahhoz, hogy pedagógusi munkámat tudatosan elemezzem, értékeljem a önreflexiók segítségével. Nekem ezen a téren sokat kellett tanulnom, fejlődnöm. A reflexió fontosságára a képzés alatt mutattak rá tanárain. Önreflexióm segítségével hatékonyabbá tudtam tenni nemcsak a mentori, hanem a mindennapi munkámat is. Tudatos szakmai fejlődésen mentem keresztül.

• Módszertan:

Folyamatosan keresem a tanulási, fejlődési lehetőségeket saját magam számára. A képzésnek köszönhetően megismerhettem több szakirodalmat, hasznos online felületeket. Használható módszertani ötleteket kaptam tanáraitól és csoportosaimtól egyaránt. Lelkesítő volt hallgatni őket elkötelezettségükről a munkájukkal kapcsolatban, ami erőt, kitartást és motivációt adott az én munkámhoz is. Intézményemben mentora lettem egy gyakornok kollégának. Ehhez a munkámhoz kaptam a legtöbb módszertani tudást a képzés alatt. Jobban tudtam volna hasznosítani ismereteimet, ha már a tavalyi évben ezzel a résszel kezdünk, hiszen az év eleji mentori munkám kissé hiányosra sikerült. Ahogy az ismeretek birtokába kerültem, azonnal javítottam terveimen, és pótoltam a kimaradt feladataimat. Például gyakornokommal több hospitáláson vettem részt szeptemberi hónapban, de nálam csak a későbbiekben volt órát látogatni.

• kommunikáció:

A képzés során megszerzett kapcsolatrendszer segítségével könnyebben figyelemmel kísérhetem szakmám fejlesztési eredményeit, más pedagógusok jó gyakorlatait, adaptív megoldásait. Tanáraink előadásai mintaként szolgáltak a mentorszerepköröm elsajátításához. Sok szituációs feladat megoldásán keresztül számos iskolai élethelyzetet beszéltünk meg. Ezek nagyban hozzájárultak a problémamegoldó, kommunikációs készségeim fejlődéséhez. Mindig is tudatában voltam az élthosszig tartó tanulás (LLL) fontosságának, hiszen minden folyamatosan változik és ehhez nekünk is igazodnunk kell.

A mentortanár képzés során sokat tanultunk az Ifjúkor pszichológiája tantárgy keretein belül a számomra mindig is fontos pszichológiai témákról. Eddigi képzéseim során ennek a kornak a pszichológiai háttéréről kevés ismeretet szereztem. Az új ismereteim hasznosak lesznek a hallgatók és a gyakornokok jobb megismerésében.

A játék és tanulás tantárgyunkon megismert játékok színesebbé és változatosabbá tették az osztályfőnöki óráimat, a kirándulásokat, a délutáni foglalkozásokat. Az önismereti játékok,

feladatok saját lelki egészségünk megőrzését is segítették. Befelé fordulásra ösztönzött és kiválóan hatott a mentális egészségünk megőrzését, a kiégés elkerülésére. Az itt végzett munka nagy segítség és élmény volt.

2.3. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről

Nagyon örültem és büszkeséggel töltött el, mikor az igazgató úr felkért erre a nemes feladatra, hogy legyek a nyugdíjba vonult munkatársnóm helyett iskolánk mentorpedagógusa.

A képzésre a kíváncsiságom is motivált. Szerettem volna továbbtanulni, szakmailag fejlődni, kiteljesedni.

A szakvizsga megszerzésének köszönhetően ismereteim bővültek a pszichológia, a pedagógia, és a szakmódszertan területén. Megismerhettem új eredményeket, összefüggéseket számomra eddig kevésbé ismert területeken, mint pl.: differenciált fejlesztés, adaptív nevelés-oktatás, integráció, multikulturális nevelés. Mindezek segítségével a pedagógiai folyamatokat hatékonyan tervezhetem, szervezhetem, értékelhetem. Az ismereteim bővítése következtében önbizalmam megerősödött. Az előadásokon hallottak megmutatták számomra, hogy értékes szakmailag adekvát vagyok.

A képzés során megismertem a mentori tevékenység tematikus rendjét. Számomra ez volt a legjobban várt tananyag. A vezetőség által rám bízott gyakornokomnak az itt tanultak alapján minden szakmai és mentori támogatást meg tudtam adni, hogy felkészülhessen a pedagógus pályára és a minősítő vizsgájára.

Akik ismernek, azt mondják mindig is erre a pedagógus pályára és a mentori hivatásra születtem. Bízom benne, hogy azoknak, akik igazán jól ismernek, igazuk van. Már a pályám elején ösztönösen megtaláltam azokat az embereket, csoporttársakat, kollégákat, hallgatókat, akiknek szükségük volt támogatásra. Hiszem, hogy az én fantasztikus mentoraim példája, a sokévnnyi tapasztalatom és az itt tanultak, együtt olyan mentorrá segítenek válni, amilyenek Ők voltak és vannak a mai napig is a számomra.

3. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása

A módszertani, pedagógiai felkészültségemet folyamatos önképzéssel, önreflexióval fejlesztem, az erősségeimre összpontosítva és a hiányosságaimat figyelembe véve. Az elméleti ismeretek hasznosak voltak számomra, az aktuális tudományos ismereteket beépítettem a mindennapi munkámba. Célom az új eljárásokkal való megismerkedés és a megismert szakmai ismereteket igyekszem majd alkalmazni gyakorlati tevékenységem során.

Célom, hogy pedagógusként példát mutassak a gyermekeknek, hallgatóknak, gyakornokoknak. Számomra fontos, hogy olyan mentorrá váljak a hallgatók számára, aki segíti őket a szakmai nehézségek leküzdésében és meg tudja mutatni hivatásunk szépségeit.

3.1 A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkámba

A képzésen tanultak gyakorlati munkámba való beépítésének számos lehetősége adódhat a jövőben számomra. Intézményem az idei évben a Pécsi Tudományegyetem Partnerintézménye címet vehette át. Iskolánk így elnyerte a jogot arra, hogy fogadja és mentorálja az egyetem pedagógusképzésben résztvevő hallgatóit. Nagy lelkesedéssel és felkészülten várom a gyakorlatra érkező hallgatókat. A kezdetben mentorálásról más kép élt bennem. A tanultak hatására ez a kép megváltozott bennem. Már nem ösztönösen végzett feladatnak, hanem tanult, tervezett és professzionális tevékenységnek tartom. Tisztában vagyok a mentori munka folyamatával, a megfelelő dokumentumok kitöltésével, a hallgatói értékelés fontosságával.

A képzés alatt elkészített mentori tervek hallgatók és gyakornokok segítéséhez számomra jó alap lesz a további munkámhoz.(lásd:7 számú melléklet)

3.2 Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálás

Az itt megszerzett pedagógiai tapasztalatok, tevékenységek, meghatározóak voltak szakmai fejlődésem szempontjából. Szakmai fejlődésem szempontjából számos hasznos információval, tudással bővíthetem eszköztáramat a feladatok, előadások és szeminárium által. A tanult elméleti és gyakorlati ismeretek egész évben nagy segítségemre voltak a gyakornokom mentorálása során. A megismert tervezési folyamatok lépései szerint tudtam haladni, és már a minősítéséhez szükséges dokumentumok elkészítését is elkezdjük. A beadandó dolgozatok elkészítése során betekintést nyerhettem az általunk majd elvégzendő feladatokba. Az intézményvezetőség részére beadott értékelésemet elfogadták, és meg vannak elégedve a gyakornok munkájával. Az órarendünk összeállításánál figyelembe vették, hogy hetente 2 közös benntartózkodós óránk is van, melyek alkalmával lehetőségünk van hospitálásokra, dokumentumok elkészítésére, konzultációra.

Több gyakorlati ismeretet és tapasztalatot szeretnék még szerezni a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermeknek a többi tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez. Intézményünkben is fokozatosan emelkedik az egyéni bánásmódot igénylő gyerekek száma. Módszertanilag felkészültebben én is hatékonyabban,

tudnék segíteni a rám bízott hallgatók, gyakornokok pedagógiai-pszichológiai kompetenciájának fejlesztésében. Az általam végzett interjúkból megtudtam, hogy ehhez szerettek volna még több segítséget.

A munkámat szabályozó törvényeket, jogszabályokat megismertem, elemeztem, ezekre eddigi szakmai munkám során nem volt lehetőségem ilyen alaposággal. Olyan területeket is bemutattak az oktatók, melyek mindennapi munkavégzésem során nem kerülnek előtérbe. Ahhoz, hogy jól csináljuk majd ezt a feladatot szembe kell nézni saját önértékelésünk negatív és pozitív elemeivel. A pedagógiai folyamatokban mindenkinek vannak gyengeségei. Szeretnék mindent megtenni a lelkiismeretesen a jó mentorálás érdekében. Ha jól végzem a feladatomat a rám bízott hallgatók szakmailag fejlődnek, sikerélenyek segítségével a pályán maradnak és az iskolám megítélése is pozitív lesz.

„A mentor olyan személy, aki vezet, támogat, tudást közvetít, és megfelelő időben a rábízottnak segítségére van”....„Olyan tapasztalt személy, aki segítséget nyújt a tapasztalatlanabb személynek. Személye bizalmat ébreszt, modellértékű és a szakmai fejlesztésben meggyőződés-formáló (Di Basio-Paku-Marton, 2011, p.185.).

3.3 További szakmai tervek

További szakmai tervek tekintetében törekszem a továbbképzési lehetőségeket feltérképezni, melyek majd a jövőben hasznosak lehetnek számomra. Érdekelnek élménypedagógiai, informatikai képzések is. Jelenleg felnőtt Katekizmust hallgatók, melynek köszönhetően jövőre bérállkozni fogok. Szeretném egy táborvezetői tanfolyamot is elvégezni, hiszen a Dombóvári Katolikus Karitasz hosszú távon számít a munkámra. Ezek a tevékenységek boldoggá tesznek, segítségükkel a mentális egészségemet megőrzöm. Távlabbi célom a Közoktatásvezetői szakvizsgára felkészítő Szak elvégzése.

Szeretnék többet törődni az egészségem megőrzésével és jobban odafigyelni a családomra. Nagylányom jövőre egyetemre megy és addig még szeretnék vele több időt tölteni.

A testi és lelki egészségem megőrzése lehetővé teszi, hogy meg tudok majd felelni az akadályoknak, kihívásoknak az elkövetkező években is.

Felhasznált Irodalom

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/mentori_segedlet.pdf [2023.09.20.]

Magyar Nyelvtudományi Társaság Magyar-tani Tagozat [2024.03.25.]

<https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=612>

Kontra József: A pedagógiai kutatások módszertana: [2022.11.17.]

<https://mek.oszk.hu/12600/12648/12648.pdf>

Kántor Gyöngyi: Tankönyvelemzésről egy konkrét példán keresztül [2022.11.17.]

http://epa.oszk.hu/02200/02287/00009/pdf/Hungarologiai_Evkonyv_09_152-168.pdf

Tantervelmélet és a pedagógiai értékelés alapjai [2022.11.17.]

http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Tantervelmlet_s_a_pedagogiai_ertekels_alapjai/114_a_tanterv_fogalmnak_rtelvezei.html

<https://www.scribd.com/doc/285914793/tankonyvelemzesi-szemponatok>

<https://ofi.oh.gov.hu/tankonyvek-es-taneszkozok>

Ceglédi Tímea- Lólé Bianka: Veszélyben a legfeljebb 5 és 10 éve tanító pedagógusok? A pályaelhagyást előrejelző lehetséges tünetek. [2024.02.25.]

https://real.mtak.hu/175404/1/ceglledi_timea_doi_kesz_20230804.pdf

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%B3b%C3%ADs%C3%A9rtel>

Balatoni József: Az út eleje rögös című írása [2024.02.26.]

<https://wmn.hu/wmn-life/52059-az-ut-eleje-gyakran-rogos---milyen-nehezsegekkel-szembesul-egy-palyakezdo-pedagogus>

Végh Balázs: A pedagógus pálya apró örömei és nehézségei [2024.02.27.]

<https://prezi.com/ncgv2o8nnpnm0/a-pedagoguspalya-apro-oromei-es-nehezsegei/>

Tanfolyamokkj.hu blog : FELNŐTTKÉPZÉS

<https://tanfolyamokj.hu/blog/felnottkepzes/> [2023.12.06.]

Meggyesné Hosszu Tímea: Pedagógusok felkészítése a gyakorló tanításra

<http://konyvtar-deg.bibl.hu/ovoda/TAMOP/Letoltesek/Szakmai-anyagok/Mne-HT-Ped-felkesziteseped-felk.pdf> (2024. 03. 28.)

<https://hu.wikipedia.org/wiki/SWOT-elemz%C3%A9s>

Lesznyák Márta: A mentortanár szerepe a szakmai szocializációban és feladatai Pdf

[letöltve: 2024.03.28.]

A kezdő tanárok legfontosabb problémái, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. [2024.02.15.]

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch19s02.html

Dr. Vargáné Csatáry Tünde, Nagy Mariann: KÉZIKÖNYV MENTOR TANÁROK SZÁMÁRA [2024.02.25.]

<https://docplayer.hu/29124225-Kezikonyv-mentortanarok-szamara.html>

Falus István: A pedagógussá válás folyamata, [online] [2024.02.15.]

<https://epa.oszk.hu/01500/01551/00029/pdf/961.pdf>

Kispálné Horváth Mária: A felnőttképzés módszertana, [online] [2024.02.21.]

https://www.academia.edu/23694583/A_feln%C5%91ttk%C3%A9pz%C3%A9s_m%C3%B3dszertana,

Kiss Ferenc és Zsiros Anita: A környezeti neveléstől a globális nevelésig, Oktatási segédanyag, A környezeti nevelés című könyv alapján (Szerk: Kuknyó János) MPKKI, Nyíregyháza. 2006., [2024.03.29.]

https://www.nyf.hu/ttik/sites/www.nyf.hu.ttik/files/doc/kornyezeti_neveles.pdf

Kotschy Beáta, Sallai Éva, Szőke-Milinte Enikő, Mentorok tevékenységének támogatása, Segédanyag a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusgyakornokok mentorainak, 2016, [2024.02.19.]

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/mentori_segedlet.pdf

A mentorpedagógus feladatai a pedagógus kompetenciák fejlesztésében a pályakezdő pedagógus esetében a Pesterzsébeti Baross Német Nemzetiségi Óvodában [2024.03.25.]

<https://prezi.com/7ekpr8-jj79i/a-mentorpedagogus-feladatai-a-pedagogus-kompetenciak-fejleszt/>

A kezdő tanárok legfontosabb problémái, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. [online] [2024.02.15.]

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch19s02.html

A mentortanári szerepekhez kapcsolódó szakértelem szükségessége, a mentortanár kompetenciái [online] [2024.03.29.]

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/20130002_mentoralas_modszertan

Az értékelés különböző formái, [online] [2024.03.20.]

<https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013->

Molnár Mária: Portfólió 2023

Kovács Judit : Portfólió 2021

Ivanicsné Arany Gabriella: Portfólió 2023

Schreiberné Horváth Henriett: Minősítés Portfólió 2020

Mellékletek

1. számú melléklet

Téma: Az Oktatási Hivatal Nat 2020 Matematika tankönyvcsalád
elemzése a dokumentumelemzés szabályai alapján

Dr Kontra József: A pedagógiai gyakorlatot támogató kutatások

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

Témaválasztás

A munkám során mindig nagyon fontosnak éreztem, hogy feladataim ellátásához a tananyag elsajátításához maximálisan ismerjem az általam választott és használt tankönyvcsaládot. Ezért éreztem a választható témák közül a leghasznosabbnak a tankönyv dokumentumelemzés szabályai szerinti bemutatását. Az előző négy évben ennek a tankönyvcsaládnak a 2012-es NAT szerint készült tankönyveiből dolgoztam és felépítése, feladatai tökéletesen használhatóak voltak számomra.

Dolgozatomban meg szeretném vizsgálni az új tankönyvcsaládot. Szeretnék átfogó képet alkotni a tankönyv és a hozzá kapcsolódó segédanyagok tantervnek megfelelő adottságairól, a gyakorlati használhatóságáról, esetleges hiányosságairól, javaslatokról.

Nemcsak kiváló használhatósága miatt kedvelem ezt a tankönyvcsaládot, hanem ,mert egy hozzám közel álló tanító Somfalvi Eszter példaképem, kollégám keze munkája is.

Az általam vizsgált tankönyvcsalád: OFI OH-MAT01TA/I, II, Jancsula Vincéné, Fülöp Mária

“Annak érdekében, hogy a tanításnak és tanulásnak (...) a rendje mindenütt megvalósítható legyen, s hogy ne keletkezzék zavar az oktatás különbözőségéből, ki kell jelölni azokat a könyveket, amelyeket a tanítóknak használniuk kell a tananyag feldolgozása során (...) amelyeket úgy kell megszerkeszteni, hogy ne legyen se túl bő, se hiányos, hanem az előadások számára kiszabott idő alatt kellően elvégezhető legyen, hogy rend uralkodjék mind általában az egész műben, mind pedig az egyes részekben.”

„Ratio Educationis (1777)”

http://misc.bibl.u-szeged.hu/13269/1/mp_1983_003_5676_324-329.pdf

A tankönyv illeszkedése a tantervhez

A tanterv olyan pedagógiai dokumentum, amely előírja az iskolai tanítást-tanulást meghatározó értékrendet, cél- és követelményrendszert valamint a műveltségi tartalmakat. Meghatározza a tanítandó tantárgyakat, azok követelményrendszerét, óraszámait, évfolyamok

közötti elrendezését az iskola típusának megfelelően. A általam választott tankönyvcsalád kiválóan illeszkedik az új Nemzeti Alaptantervhez. A 2020-as NAT alapján dr. Csapodi Csaba, mint kerettantervi szakértő a fejlesztőkkel együtt (Jancsula Vincéné, Fülöp Mária) átdolgozta a tankönyvcsaládot mind a 4 évfolyamra. Én ezt a tankönyvcsaládot használtam 1. osztálytól 4. osztályig a NAT 2012-es változatában. A következő első osztályomnál is ezt szeretném használni az átdolgozott verzióban.

A tankönyvek kiválasztásának szempontjai

A megfelelő színvonalú és minőségű tankönyvek, illetve taneszközök nagymértékben segítik az egyes tantárgyak így például a matematika oktatását is. A kisgyermek számára nagyon fontos, hogy színes, figyelemfelkeltő legyen és érdeklődési körüknek is megfeleljen.

A fotók, szépen szerkesztett ábrák, feladatok, felkelti a tanulók érdeklődését, tanulásra, ösztönöznek. Napjainkban, ha nem is bőséges, de van választék az esztétikus megjelenésű és tartalmilag is megfelelő tankönyvcsaládok között. A pedagógus feladata és joga kiválasztani, a helyi kerettanterv figyelembe vételével, megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot. Az eddig használt tankönyvek nagyon sok szempontomnak megfelelnek. Fontosnak tartom, hogy a tankönyv jól tanulható, korszerű és szakmailag megbízható legyen. Szerkezetét tekintve a 2020-as NAT követelményrendszernek megfeleljen. Hozzájáruljon a matematika tantárgy megszerettetéséhez és motivációs szint fenntartásához. Ezt kerestem az átdolgozott kiadványban is. Az első osztályos tankönyvet vizsgáltam meg részletesen.

A tankönyv elemzése

I. Általános etikai követelmények

A tankönyv összhangban áll a Magyarország Alaptörvényében foglalt általános emberi normákkal, egyetemes, nemzetközi értékekkel. Mentés mindenfajta politikai nézettől, etikai kisebbségre vonatkozó tartalomtól. Nem tartalmaz reklámot. Gyűlölet keltésére nem alkalmas, az egyenlő bánásmód követelményét nem sérti.

II. Szaktudományi szempontok

A tartalom szakmai hitelessége,

A tartalom szakmai hitelessége, pontossága, szemlélete kiváló. Az ismeretek alkalmazását biztosító műveletek megfelelőek. Segíti a megértést, a problémamegoldást és a gondolkodási eljárások tanulását. A tantervben megfogalmazott ismertekhez kapcsolódik. Új nevelési célok

szem előtt tartásával készült. Az elsajátított ismeretek könnyű sokoldalú elérhetősége, rugalmas adaptálhatósága és továbbépíthetősége a fontos. Nem tartalmaz hosszabb szöveget. Példákkal, képekkel illusztrált feladatokat könnyen elvégezhetik a gyerekek. A lassabban és a gyorsabban haladó tanulók számára is használható a könyv. Az életből vett példák segítségével, aktív ismeretszerzést igénylő feladatokkal folyamatosan ösztönzi a gyerekeket. A számolási rutin kialakítását, a szövegek megértését és a szöveges feladatok megoldásának módszerét a sok feladaton keresztül begyakoroltatja. Segít kialakítani a helyes tanulási szokásokat. Külön játékot is ad, ezzel segítve a gyerekeket a tanulásban. Sajnos sok hiba van ezekben a kiadványokban. Feladaton belül többször szerepel ugyanaz a példa. Nem mindig egyértelműek kérdésvetések. A tankönyvben a, b, c, feladatrész is előfordul.

A tartalom struktúrája

A követelmény rendszerben megfogalmazott szerkezetet követi. A könyv jól elkülöníthető részei segítik a munkát. A kerettantervben megfogalmazott témakörök teljes anyagát felöleli. Az alpműveleteken túl megjelennek az összefüggések felfedezését szolgáló feladatok. A bőséges feladatválaszték között a logikai feladatok is megtalálhatóak. Sajnos a szöveges feladatokhoz gyakran a füzetbe kell írni, mert nincs elég hely az adatok felvételéhez. Szerepelnek olyan feladatok is melyek más tantárgyakkal való kapcsolatot erősítik. A kerettantervben meghatározottaknak és az időbeli keretnek megfelelő mennyiségű anyagot tartalmaz. Az új ismerteket külön színnel jelöli a tankönyv. Minden tanítandó anyag után beiktat egy ellenőrző órát, ahol diagnosztizálhatjuk, ki meddig jutott el a tananyag elsajátításában. Majd további gyakorlás következik, ahol differenciáltan segíthetünk a hiányosságok felszámolásában. Ezek után van a felmérés.

III. Pedagógiai-didaktikai szempontok, ezen belül a tankönyv használhatósága a tanulók szempontjából:

Az ismeretek megértése, tanulása

A tankönyv kiválóan alkalmas a diákok érdeklődésének felkeltésére. Egymásra épülő, hasonló jellegű feladatok alkalmasak az összefüggések felfedezésére. Közelebb hozza a matematikát a gyerekekhez. Igazodik az életkori sajátosságokhoz. Gazdag ismeretanyagot és kerettantervnek megfelelő mennyiségű tananyagot tartalmaz. A könyv fejezetei áttekinthetőek a gyerekek számára. Az adott életkorú gyerekek szókincséhez igazodik. A tankönyv ábrái esztétikusak, változatosak és segítséget nyújtanak a feladatokon keresztül a tananyag elsajátításához.

Véleményem szerint néha túlzásba is estek a színekkel és a képekkel.. A feladatok sokszor egyhangúak, de differenciálásra alkalmasak.

A ismertek alkalmazását biztosító műveletek tanulása

Változatos munkaformák adnak lehetőséget a tevékenykedtetésre, képességek fejlesztésére. A megszerzett matematikai tudás birtokában a tanulók hatékonyan tudják használni a megszerzett kompetenciákat az élet különböző területein. Hagyományos és modern eszközeivel segítséget ad a természettudományok az informatika és más műveltségi terület és a mindennapi problémák kezeléséhez. Támogatja, az elektronikai eszközök az internet célszerű felhasználását hozzájárul a digitális kompetencia fejlődéséhez. Kommunikációs képességeket fejleszt.(szövegértés) A tankönyv tartalmaz olyan feladatokat, amelyek lehetőséget teremtenek egy téma, probléma sokoldalú megközelítésére, a különböző forrásokból megszerzett tudáselemek rendszerezésére. Fogalmi kapcsolatok megmutatására, elmélyítésére alkalmas a tankönyv. Megállók, kitekintők segítségével fel tudják eleveníteni a korábban tanult ismereteket, valamint kitekintést kaphatnak a további folytatáshoz. Rögzítésre, elmélyítésre, problémamegoldásra azok elemzésére kiválóan alkalmas.

Gondolkodási eljárások tanulása

A gyakorló anyag biztosítja a matematikai kompetencia fejlesztését. A helyes tanulási szokások kialakítását segíti elő. A tanulási folyamat komplex fázisait gyakoroltatja. Fejleszti a kombinatív készséget, kreativitást, önálló gondolatok megfogalmazását, a felmerülő kérdések megfelelő megoldását. A folyamat végén a tanulók eljutnak az önálló, rendszerezett, logikus gondolkodás bizonyos szintjére. A rögzítés elmélyítés, alkalmazás, problémamegoldás folyamatán keresztül ösztönzi a tanulókat a szabályok, összefüggések meglátására.

IV. Pedagógiai-didaktikai szempontok, ezen belül a tankönyv használhatóság a

tanárok szempontjából:

Az egyes témakörökhöz sokszínű feladatok tartoznak. Figyelnem kell majd az ábrákra előfordulhat, hogy a gyerekeknek bonyolult, a leolvasásukhoz egyszerűsíteniem kell az ábrákat, Az órákon a munkaformák variálására, önálló munkavégzésre lehetőséget biztosít a tankönyv.. A gyerekek folyamatos érdeklődésének fenntartására, kiegészítő tartalmakkal van ellátva. A hozzá tartozó munkafüzet alkalmas a különböző képességű gyerekek differenciálásra. A tananyag egymásra épül ugyan, de jobb lenne, ha nem lenne így szétbontva. Az egyes témaköröket összefoglalásokkal zárja, kiemelve a fontosabb tartalmakat

segítve ezzel is a rendszerező munkát. A tananyagtartalom megfelelő és jól elvégezhető a heti négyórás rendszerben. A tartalom érdekes, elgondolkodtató a diákok számára. Jól feldolgozhatóak az egyes témakörök, melyek segítik az önálló és gondolkodás és a problémamegoldás fejlesztését. A nyelvhasználat az életkori sajátosságoknak megfelelő, könnyen értelmezhető. A digitális háttér anyaggal nem rendelkezik.

Szociális viszonyulások, magatartásformák tanulása

A tankönyv értékeket közvetít. Kinézetével, ábráival esztétikus munkára sarkall. Munka közben az emberi viselkedési normák elsajátítására lehetőséget ad. A feladatok didaktikailag változatosak. Konkrét tapasztalatokon alapuló ismeretszerzés lehetőséget ad a megbeszélésre, vitákra. Feladatai és képei megteremtik a lehetőséget a szociális kompetenciák a környezettudatos magatartás az önismeret és az énkép fejlődéséhez.

V. Nyelvészeti szempontok. Nyelvhelyesség, helyesírás

A tankönyv nyelvhelyessége igazodik a magyar nyelv szabályaihoz és az igényes írott köznyelvhez. Szókincse változatos, segíti az ismeretek, kérdések, feladatok, problémák árnyalt megközelítését. Nyelvhelyességi és helyesírási hibát nem tartalmaz.

Összefoglalva a fenti megállapításokat, javaslati szempontjaim a következők:

- A korszerű tanítási technikák alkalmazását lehetővé tevő tananyagok (digitális tananyagok összeállítása) beépítése.
- Több tanulói aktivitást igénylő, a megszerzett ismeretek bővítését és alkalmazását elváró feladatok.
- Önálló a tankönyvhöz tartozó felmérés gyűjtemény elkészítése.
- A borító minősége közepesnek mondható. Javasolnám a kemény borítást, mert könnyen elhasználódik.
- Tanári kézikönyv is kiegészíthetné a tankönyvcsaládot

Források:

Személyes beszélgetés a tankönyv egyik fejlesztőjével, Somfalvi Eszterrel.

Kontra József: A pedagógiai kutatások módszertana:

<https://mek.oszk.hu/12600/12648/12648.pdf>

http://epa.oszk.hu/02200/02287/00009/pdf/Hungarologiai_Evkonyv_09_152-168.pdf

http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Tantervelmlet_s_a_pedagogiai_rtkels_alapjai/114_a_tanterv_fogalmnak_rtelmezse_i.html

<https://www.scribd.com/doc/285914793/tankonyvelemzesi-szemponok>

<https://ofi.oh.gov.hu/tankonyvek-es-taneszkozok>

2. számú melléklet

Téma: Intézmény gyakorlati szabályzatának bemutatása

Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Katolikus

Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium

Dr Orsós Anna:

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

Intézmény gyakornoki szabályzatának bemutatása

Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Katolikus

Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium

A gyakornoki szabályzat a jogszabályi követelményeknek megfelelően 2020 –ban készült.

Célja: A gyakornokok felkészítésének, beilleszkedésük segítésének megalapozása, a foglalkoztatási feltételek rögzítése annak érdekében, hogy segítse a gyakornokok tudásának, képességeinek, készségeinek fejlesztését, alakítsa, fejlessze az elkötelezettségüket a pedagógushivatás iránt, segítse az intézményi célokkal való azonosulást. Rögzíti továbbá az érintettek feladatait, a minősítő vizsgára való optimális felkészítés/felkészülés folyamán való együttműködésüket.

Tartalmazza:

1. személyi feltételek, azok feladatai,
2. a gyakornoki időelőírásai,
3. a szakmai követelmények,
4. a számonkérésének feltételei,
5. a gyakornoki minősítés különös szabályai,
6. a gyakornoki programban részt vevőkre vonatkozó feladatok,
7. a nyilvánosságra, hozatalra vonatkozó és egyéb adatvédelmi szabályok,
8. a hatályba helyezés.

A gyakornokok felkészítésének kétéves periódusára, pontos leírást ad a szabálykövetésére, tudása gyarapítására, a készségei fejlesztésére a nevelés terén, karrierépítésre, az intézményi hagyományok, dokumentumok megismerésére, a gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok törvényben meghatározott jogainak megismerésére.

A munkáltatónak a jogviszony létesítésekor a kinevezési okmányban, munkaszerződésben elő kell írnia azt az időpontot, ameddig a gyakornok, minősítő vizsgát köteles tenni. A fejlődési folyamat segítéséhez az intézményvezető kijelöli a mentort, aki segíti a gyakornokot a beilleszkedésben és a pedagógiai-módszertani feladatok gyakorlati megvalósításában.

A megfelelő mentor az, aki:

- rendelkezik legalább tízéves szakmai gyakorlattal, pedagógus szakvizsgával és legalább öt éve az intézmény alkalmazottja
- mentorpedagógus szakirányú végzettséggel rendelkező pedagógus
- munkaközösség-vezető

Az intézményi gyakorlat azt mutatja, hogy a szakos mentor tudja a gyakornokot legsokoldalúbban támogatni saját érési periódusában. A szakmai fortélyok, tapasztalatok, tanácsok átadásán kívül a tantárgyi sajátosságokban rejlő lehetőségeket is megmutathatja, ami segíti a nevelő munka kiteljesedését is. Természetesen ajánlott más kollégák óráinak látogatása is, és a kiemelkedő pedagógusmunkát folytató tanárok szakmai tapasztalatainak megfigyelése.

Nagyon fontos, hogy merjen kérdezni a fiatal kolléga, legyen nyitott, elfogadó és érdeklődő az intézményi munkával kapcsolatban. Fontos, hogy az egy évnyi gyakorlat megkezdésekor a hallgatók nem rendelkeznek a képzési kimeneti követelményekben megfogalmazott kompetenciák teljességével, összetettségével. Lényeges továbbá kiemelni, hogy a kompetenciák fejlődése egyedi mintázatú, így az összefüggő egyéni gyakorlat abban támogathatja a hallgatót leginkább, hogy megismerje a rá jellemző egyedi tanulási út eddigi eredményeit a gyakorlatba ágyazva, valamint segítse őt abban, hogy a további fejlődéshez megfelelő fejlődési utat állítson.

A mentort az intézmény vezetője írásban bízta meg a mentorálási feladattal.

A mentor feladata:

- Elkészíti a gyakornokkal egyeztetve a gyakornoki programot
- Az intézmény vezetőjével jóváhagyatja a programot
- A gyakornokot felkészíti: a követelményekben meghatározott jogszabályok, szabályzatok megismerésére, értelmezésére,
- az Iskolaközpont alapdokumentumainak szakszerű alkalmazására, a tanórák/foglalkozások helyes felépítésére, az alkalmazott módszere kiválasztására,
- a tanórák/foglalkozások előkészítésére, tervezésére, és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli dokumentumok elkészítésére,
- a szabályzatban meghatározott feladatok elvégzésére, illetve
- felkészíti a gyakornokot a 326/2013. (VIII.30) Korm.rendeletben rögzítettek szerint a minősítő vizsgára.
- Megismerteti a gyakornokot az adott munkaközösség munkájával, és a helyi szokásokkal.
- Igény szerint hetente egy konzultációs lehetőséget biztosít a gyakornoknak, melyről feljegyzést kell készítenie.
- Szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal a gyakornok tanítási óráit látogatja. Ezt a naplóban aláírásával jelöli, igazolja.

- A gyakornok tanításához szükséges adminisztráció elvégzését segíti, folyamatosan ellenőrzi a gyakornok teljesítményét.
- Félévente írásban értékeli a gyakornokot, bevonja azokat a pedagógusokat is, akik a gyakornok munkáját az adott időszakban segítették. Az értékelésbe bevonja mindazokat a pedagógusokat, akik adott időszakban részt vettek a gyakornok munkájának segítésében. Értékelését minden esetben összeveti a gyakornok önértékelésével, és az intézményvezetővel egyeztetve meghatározza a gyakornok további teendőit, feladatait.
- Rendelkezésre áll a problémák megbeszéléséhez, a kérdések megválaszolásához.

A gyakornok felkészítésének szakaszai:

Első év: Kezdő szakasz

Elvárások:

- Szabályok követése
- Kontextusok felismerése, rendszerezése
- Gyakorlati tudás megalapozása

Második év: Befejező szakasz

Elvárások:

- Tudatosság
- Tervszerűség
- Prioritások felállítása
- Gyakorlati tudás

A gyakornok feladata:

A gyakornok ismerje meg:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt
- A pedagógiai programot
- A szervezeti és működési szabályzatot
- A házirendet
- Az éves munkatervet
- Egyéb, munkakörét érintő szabályzatokat, dokumentumokat

A gyakornok bővítse és mélyítse el ismereteit:

- az adott korosztály életkori sajátosságai, pszichológiai fejlődése terén,
- a tanulói kompetenciák fejlesztése terén,
- a tanulói folyamat irányítása terén,

- az adott tárgy módszertanában,
- az oktatáshoz szükséges eszközhasználat terén.

A gyakornok fejlessze képességeit:

- a tanulókkal, szülőkkel, munkatársakkal való kommunikáció terén,
- a konfliktuskezelési technikák terén,
- a tudatosság, tervezés, időbeosztás terén.

A gyakornok értékelése:

Célja: a gyakornok beilleszkedésének segítése, munkájának, viselkedésnek fejlesztése szakmai fejlesztés, támogatás. A gyakornok, fejlesztő értékelést, minden tanév végén szakmai segítő készíti el. Az értékelésbe bevonja a gyakornok felkészítésében részt vevő egyéb kollégákat is, valamint figyelembe veszi a gyakornok által készített önértékelést.

Az értékelő megbeszélés:

Az értékelő megbeszélésen a szakmai segítő és a gyakornok vesz részt. Az értékelő lapot a szakmai segítő és a gyakornok írja alá. A gyakornoknak lehetőséget kell adni, hogy észrevételeit, megjegyzését az értékelő lapon rögzítse. Az értékelő lap egy aláírt példányát gyakornoknak át kell adni. Az értékelő lapot a szakmai segítő őrzi a gyakornoki idő leteltéig majd a minősítés után megsemmisíti. A minősítést is értékelő megbeszélés előzi meg, ezen megbeszélésen a szakmai segítő, a gyakornok és az intézményvezető is részt vesz.

A gyakornok minősítése:

Az igazgató a foglalkoztatási jogviszony létesítésekor köteles írásban tájékoztatni gyakornokot a minősítő vizsga esedékességének időpontjáról. Ha a minősítő vizsga időpontja – különösen a foglalkoztatási jogviszony szünetelése miatt – módosul, erről a gyakornokot írásban tájékoztatni kell.

A minősítő vizsga tartalmi részeit a R. 3. fejezete tartalmazza. A gyakornok minősítő vizsgája esetében az óra, foglalkozás látogatásán és megbeszélésén a mentor is részt vehet (R. 9/A. § (2) bek.) Az első minősítő vizsga és a minősítési eljárás a gyakornok, illetve pedagógus számára díjtalan (R. 12. § (1) bek.).

A minősítő vizsgán, a minősítési eljárásban részt vett pedagógus a minősítő bizottság tevékenységét a portfólióvédelmet követő tizenöt napon belül értékelheti az informatika rendszerben elérhető értékelési lap felhasználásával.

Az intézményvezető a minősítő vizsga esedékességét hivatalból rögzíti az informatikai rendszerben. A minősítő vizsgát az OH szervezi meg, melyhez a feltételeket az intézményvezető biztosítja.

A gyakornok a Pedagógus I. fokozatba soroláshoz szükséges feltételeit teljesítette, ha:

- az előírt számú hospitáláson részt vett,
- a hospitálási naplót hiánytalanul vezette, és
- a szakmai munka értékelése legalább „kevésbé alkalmas” eredményt ért el.

A minősítési követelmények teljesítésével és a teljesítmény mérésével összefüggő eljárási rend:

1. A gyakornok a hospitálás igazolását, a hospitálási naplót az intézményvezetőnek köteles bemutatni a szakmai munka értékelését megelőzően.
2. A mentor - írásban beszámol a gyakornok fejlődéséről, szövegesen értékeli teljesítményét, szervezetbe való beilleszkedésének sikerességét, a szükséges dokumentumok megismerését.
3. A szakmai munka értékelését az intézményvezető a mentor beszámolója és a közvetlen vezető véleményének kikérése alapján írásban végzi el, a gyakornoki idő lejártát megelőző 60 napon belül. A minősítő lapot az intézményvezető, a mentor és a gyakornok írja alá.
4. Az intézményvezető írásos igazolást készít arról, hogy a gyakornok a Pedagógus I. fokozatba sorolás feltételeit teljesítette-e, és ezt továbbítja az Oktatási Hivatal részére.
5. Az átsorolást az Oktatási Hivatal által kiállított tanúsítvány alapján kell elvégeznie.

Forrás: <https://www.szorgi.hu/>

3. számú melléklet

Téma:

Pályakezdő pedagógusok,
nehézségeinek feltárása. Problémamegoldási javaslatok keresése

Szántóné Dr. Tóth Hajnalka

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

Témaválasztás:

Az én kutatásomban 3 gyakornokot kérdeztem meg a pályakezdésük nehézségeiről. Választásom azért rájuk esett, mert mindegyikük más-más szakaszában van a pedagógus életpályának. Az egyik friss diplomás a másik már egy évet tanított a harmadik túl van a pedagógus 1 minősítésen (jelenleg kisbabájával otthon van)

Pilot kutatásról:

- Olyan kutatási és/vagy fejlesztési tevékenység, amely egy komplex probléma megoldása érdekében, kis mintán, illetve szűk, de állandó résztvevői kör bevonásával történik.
- A próbatanulmány, próbaprojekt, próbateszt vagy próbakísérlet egy kis léptékű előzetes tanulmány, amely alapján megbecsülhető a megvalósíthatóság, időtartam, költség, nemkívánatos események értékelése és javítható a tanulmányterv a teljes körű kutatási projekt előtt.

A pályakezdő pedagógusok problémái a kutatások szerint:

A kutatások szerint egyre nehezebb megfelelni a 21. század olyan elvárásainak, mint a tanulói és társadalmi igények, a tanulási környezet nagyléptékű átalakulása (Fessler és Rice, 2010; Harari, 2012; Kaposi és Szőke-Milinte, 2019; Kende és mtsai, 2021; Kovács és mtsai, 2022; Péter és mtsai, 2021; Pukánszky és Németh, 1996; Sági, 2015). A formális pedagógusképzés csak korlátozottan képes a pedagóguspálya összes kihívására felkészíteni. Ezek a kihívások a minőségben, a hatékonyságban és az elszámoltathatóságban keresendők (Fessler és Rice, 2010; Szivák, 1999).

Pályakezdőként még nehéz megtalálni azokat a viszonyítási pontokat, amelyekhez igazodni szükséges, vagy amelyekhez igazodni szeretnének a pedagógusok.

Ilyen lehet például a

- saját előzetes pályakép,
- az iskolavezetés,
- a tanítványok,
- szüleik,
- a magánélet meghatározó szereplői pedagóguskollégák,
- az egykori egyetemi csoporttársak,
- a média,
- a társadalom egésze,
- a jogszabályok,
- a fenntartó,
- az egykori pedagógusok stb.

A pályára frissen belépő pedagógusoknak így többé vagy kevésbé megfogható, s egymásnak is gyakran ellentmondó elvárások kereszttüzében kell kialakítaniuk saját identitásukat, s azt a "működési módot", amely fenntartható, amelyben komfortosan érzik magukat, s amelyben megmarad a pálya iránti lelkesedésük.

Összegezve a kutatások szerint a következő nehézségekkel állnak szemben a pályakezdők:

- Beilleszkedés
- Fegyelmezés és szervezés
- Túlterheltség
- Módszerválasztás
- Tervezés, időzítés
- Motiválás
- Értékelés
- Gyerekekkel való kapcsolat

Az interjúmban a következő kérdéseket tettem fel a kollégáimnak:

8. Mennyire használható a képzésben megszerzett elméleti tudás?
9. Mennyire használható és alkalmazható a képzés során megszerzett gyakorlati tudás-tapasztalat?
10. Milyen / volt/ak-e nehézség/ek, amely/ek/vel szembesült, a munkába állását követően?
11. Milyen segítséget kapott az intézményben / kijelölt mentortól / szakmai felettesétől?
12. A mentorálás folyamata során mennyire segítette mentora a munkaközösségbe való beilleszkedését?
13. A mentorálás folyamata hogyan segítette szakmai munkáját?
14. Van-e valami - és amennyiben igen - mi, amiben úgy érzi, több segítségre - támogatásra lenne szüksége és/vagy jobban megkönnyítené a szakmai tevékenységét és fejlődését?

Problémát jelentett számukra:

- Pedagógiai szituációk (kevés helyzetet ismertek és azok kezelését nem ismerték meg)
- Módszertani hiányosságok
- Fegyelmezés nehézségei
- Differenciálás
- Időmenedzsment
- Szervezési feladatok
- Motiválás

Nem jelentett számukra problémát

- Megfelelő szintű elméleti és gyakorlati oktatás miatt a tanítási folyamat az órák megtartása
- Alkalmazkodás
- Beilleszkedés az iskolai közösségekbe

Kaptak segítséget

- Módszertani ismeretek
- Kapcsolatok kialakítása.
- Tanítástechnikában.
- Szakmai tanácsok.
- az „inkubátorom” ugyanis remek, minden szükséges segítséget megkapok.
- Ötletek.

Szerettek volna több segítséget:

- Hátrányos helyzetű tanulók, illetve tanulási, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztésében, hogyan kezeljük, segítsük, és neveljük őket.
- Több óralátogatás (órarendi problémák miatt)
- Más korosztály tanítása

Nagy Mária (2004) kutatásai szerint pályakezdő pedagógusok nem mernek segítséget kérni, félve a hibáik felfedésétől, és az iskolai kultúra sem teszi ezt lehetővé („nem is igazán illik túl sokat kérdezősködniük”), sőt a beválás jeleként tekintenek a kérdezést mellőző „önállóságra” (Nagy, 2004, 388).

A téma szakirodalmi pedig annak fontossága mellett érvel, hogy, az identitás formálódás, a tanításról alkotott ideálképek megrendülése, a reflexiós készségek fejlődésének legérzékenyebb éveiben megerősítsék a pedagógusokat abban, hogy jól választottak pályát, s megőrizték elhivatottságukat.

Ebben segítségükre lehetnek:

- Segíthetik a megfelelő munkakörülmények,
- A szakmai továbbképzési lehetőségek,
- A kezdő pedagógusoknak szánt támogatások,
- A kedvezmények,
- A tapasztaltabb pedagóguskollégák és más támogató szereplők segítségével (pl. mentorálás, mintaadás, tanácsadás formájában), vagy akár az átfogó formális és informális indukciós (szakmai bevezető) programok.

Mégis személy szerint hiszem, hogy a pályakezdő pedagógusok mentorálási folyamata kiemelt szerepet érdemel, hiszen nagymértékben elősegíti a pályán lévő pedagógusok felnőttkori tanulásának támogatását is.

Felhasznált forrásanyagok:

https://real.mtak.hu/175404/1/cegledi_timea_doi_kesz_20230804.pdf

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%B3bak%C3%ADs%C3%A9rlet>

<https://wmn.hu/wmn-life/52059-az-ut-eleje-gyakran-rogos---milyen-nehezsegekkel-szembesul-egy-palyakezdo-pedagogus>

<https://prezi.com/ncgv2o8nppm0/a-pedagoguspalya-apro-oromei-es-nehezsegei/>

Melléklet: Az interjú kérdéseire adott válaszok

Mennyire használható a képzésben megszerzett elméleti tudás?

1. Sok olyan volt, amit feleslegesen erőltettek ránk oktatóink, de elméleti tudásban nem volt hiány. (Friss diplomás 1.)
2. Egyes tantárgyak tanításának módszertanára nem fektettek túl nagy hangsúlyt. Hiába rendelkezem frissen végzett tanító néniként széles módszerrepertoárral, ha azokat nem vagyok képes a megfelelő helyzetben alkalmazni. (Egy éve tanító 2.)
3. Az elméleti tudás körülbelül 30%-ban használható, sok olyan anyagot tanultam, ami eddig sehova sem kellett szerintem felesleges volt. Persze ha meg kellett tanulni meg kellett, de használni meg nem használtam.(Ped.1)

Mennyire használható és alkalmazható a képzés során megszerzett gyakorlati tudás-tapasztalat?

1. Gyakorlatban már szegényesebb volt a képzés, mivel nagyon az elméletet erőltették. Ezért, kicsit nehezebb is olykor olyan órát tartanom, ami távol áll tőlem.
2. A gyakorlati tudás rengeteg segítséget nyújtott, hiszen a való életet mutatta be. Fontosnak tartom azt, hogy egy egyetemista minél többet legyen gyerekek között, s lássa, legyen részese a tanulók mindennapjainak.
3. A gyakorlati tudás sokban segített, és sok mindent használok onnan, nagyon jók voltak pl azok is ahol egymás óráit láttunk így egymástól is rengeteget lehetett tanulni. Én nagyon szerettem gyakorlatra járni, mert onnan tanultam a legtöbbet a tapasztalt kollégáktól.

Milyen / volt/ak-e nehézség/ek, amely/ek/vel szembesült, a munkába állását követően?

1. Ami a legnehezebb volt, hogy mivel egyetemi tanulmányaim során középiskolai képzésre szakosodtam, kevés gyakorlatot kaptam általános iskolai módszertanhoz. Így, az első pár napban igencsak nehéz volt számomra, hogy a fiatal diákokat hogyan kezeljem.
2. Pályakezdő pedagógusként a tervezési, szervezési munkálatok során a csoportban lévő gyermekek eltérő személyiségéből, képességeiből adódó differenciálás okozott nehézségeket. Azt éreztem bedobtak a mélyvízbe, mentőöv nélkül. Olyan osztályba kerültem, ahol súlyos ADHD-val küzdő gyermek volt, aki rengeteg nehézséget okozott.
3. Az elfogadás volt. Hogy fiatal voltam és a többi tanár idősebb. A szülők felé volt egy kis felelmem de halisten befogadtak és örültek egy fiatal pedagógusnak.

Milyen segítséget kapott az intézményben / kijelölt mentortól / szakmai felettesétől?

1. Mentorom, valamint kollégáim rendkívül segítőkészek voltak mindenben. Legyen az a diákok jellemzése, új kollégák bemutatása, helységek, újdonságok ismertetése.

2. A Mentorom segített abban, hogy megtaláljam a diákokkal való legmegfelelőbb kommunikációs formát. Ezen felül a segítségemre volt a tananyag megértésében (hogyan tudom azt a leghatékonyabban átadni) és a differenciált oktatási módszerek alkalmazásával kapcsolatban is. Emellett szakmai segítséget is nyújtott, módszertani kérdésekben és tanítástechnikában.

3. Mentorom a lehető legtöbb segítséget. Mindenben segített. Nem megmondta, hogy mit csináljak hanem tanácsot adott, ra vezetett

A mentorálás folyamata során mennyire segítette mentora a munkaközösségbe való beilleszkedését?

1. Szerencsére, mivel általános iskolás koromban jelenlegi iskolában tanultam, hamar be tudtam illeszkedni. A tanári kar jelentős része megmaradt azóta, úgyhogy az ismerkedéssel sem volt gond.

2. 100%-ban segítette a kollegáimmal való kapcsolat kialakítását. Bevont a szülői értekezletekbe, egy - egy tanulóval kapcsolatos esetmegbeszélés részleteibe, iskolai rendezvények - tanulmányi kirándulás – nyári tábor szervezésébe, lebonyolításába. Az utóbb említett programok lazább keretei nagyobb teret engedtek a kollégákkal való kötetlenebb ismerkedésre, így ezt követően zökkenőmentesebben tudtam beilleszkedni a csapatba.

3. A munkaközösségbe való beilleszkedést nem segítette a mentor. Ha az itteni gyakorlatot nézem itt könnyű dolgom volt, mert itteni diákként a legtöbb tanárt ismertem. Ha másik gyakorlatra gondolok ott sem az volt a lényeg, hogy beilleszkedjek, mert nem ott dolgoztam, hanem csak a gyakorlatot végeztem így az órákra koncentráltunk. De mindenki mindenhol nagyon kedves és segítőkész volt.

A mentorálás folyamata hogyan segítette szakmai munkáját?

1. Folyamatos tanácsokat, ötleteket kapok mentoromtól valamint a kollégáktól ami rendkívül segít nekem abban, hogy a lehető legkönnyebben tudjak fejlődni szakmailag.

2. Segített elsajátítani a Kréta Elektronikus napló vezetéséhez szükséges készségeket. Segített beilleszkedni, és megismerni az iskolai szokásokat.

3. A mentor csak abban segített, hogy ezt jól csináltam-e vagy nem. Mit változtassak, tanácsot adott. Hogy ő így csinálna, stb.

Van-e valami - és amennyiben igen - mi, amiben úgy érzi, több segítségre - támogatásra lenne szüksége és/vagy jobban megkönnyítené a szakmai tevékenységét és fejlődését?

1. Úgy gondolom, hogy bármikor, bármiben számíthatok mindegyik kollégámra ha valami segítségre van szükségem.

2. A kérdéseimmel, bizonytalanságaimmal mindig van kihez forduljak. A kollégák segítőkészek, kedvesek, sok éves bevált „jó gyakorlataikat” / tapasztalataikat szívesen megosztják velem.

3. Több óra látogatás tapasztaltabb kollégáknál. Nekem az nagyon tetszene. Vagy közös órák tartása.

4. számú melléklet

Téma: A felnőttképzésről

Dr. Csimáné Dr. Pozsegovics Beáta: A felnőttoktatás módszertana,

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

A felnőttképzés megismerése fontos állomása volt a pályámnak. 2009. május 22-én mentorként a DDRMK Dombóvári Kirendeltségére kerültem. Amikor munkanélküli lettem hasonló munkahelyet igyekeztem keresni magamnak, ahol az emberközpontú hozzáállásomat alkalmazni tudom, mert szívesen foglalkozom emberekkel, egyengetem életüket, empátikus és megértő vagyok. A TÁMOP 1.1.2. program keretein belül induló képzések lebonyolítása, valamint a munkáltatói támogatások szervezése, tartozott a feladataim közé. A tanfolyamainkon résztvevő ügyfeleinket, munkáltatókat kellett segítenem, sorsukat figyelni. Nagyon örültem ennek a munkakörnek, mivel nem csak a gyerekekkel a szüleikkel is sikerült jó kapcsolatot kialakítanom. Sok ügyfelem ismertem személyesen is. A legjobb volt azt látni, hogy a tanfolyamok elvégzése után visszakapták munkájukkal elvesztett önbizalmukat. Véleményem szerint ez a felnőttképzés egyik legfontosabb feladata, nem csak az, hogy visszatérhetnek a munkaerőpiacra. Amióta nem dolgozom ebben a feladatkörben, nagyon megváltozott a rendszere. A munkaügyi kirendeltségeknek már nincs anyagi lehetősége a felnőttképzések finanszírozására. Pedig a felnőttképzés egy rendkívül fontos és sokszínű terület, amely az emberek személyes és szakmai fejlődését segíti elő. A következőkben áttekintem a felnőttképzés fontosságát, típusait, előnyeit és kihívásait.

A felnőttképzés fogalma

A felnőttképzés az életen át tartó tanulás fontos része, amelynek célja a készségek, ismeretek és kompetenciák fejlesztése felnőtteknél. Az egyén személyes és szakmai fejlődésének támogatása mellett a társadalmi és gazdasági előrehaladást is segíti.

A felnőttképzés fontossága

- *Személyes fejlődés:* A felnőttképzés lehetőséget teremt az egyéneknek új készségek megszerzésére, érdeklődési területeik felfedezésére és a személyes fejlődésre.
- *Munkaerő-piaci versenyképesség:* A változó gazdasági környezetben a felnőtteknek frissíteniük kell ismereteiket és készségeiket a munkahelyi elvárásoknak megfelelően.
- *Társadalmi befogadás és fejlődés:* A felnőttképzés lehetővé teszi az emberek számára, hogy részt vegyenek a társadalmi életben, javítsák esélyeiket a jobb életminőségre és aktívabb tagjai legyenek a közösségnek.

Előnyök és Kihívások

Előnyök:

- Rugalmasság és alkalmazkodás a változó igényekhez.
- Az egyének személyes és szakmai fejlődésének támogatása. Önbizalom visszaszerzése.
- Társadalmi és gazdasági fejlődés elősegítése.

Kihívások:

- Finanszírozási nehézségek.
- Hozzáférés hiánya bizonyos csoportok számára.
- A motiváció fenntartása és a tanulás folyamatosságának biztosítása.

A felnőttképzési lehetőségek rendkívül sokfélék és változatosak lehetnek, különböző formában és tartalommal.

Néhány felnőttképzési lehetőség:

1. Formális Felnőttképzési Programok:

- Felsőoktatási intézmények: Egyetemek, főiskolák, szakiskolák, amelyek kínálnak esti vagy hétvégi kurzusokat, távoktatást, távoli tanulási lehetőségeket a munka mellett tanulóknak.
- Szakképzés és továbbképzés: Különböző szakmai területeken kínált kurzusok, például informatika, nyelvek, üzleti menedzsment, egészségügyi és technikai képzések.

2. Nem Formális Felnőttképzési Programok:

- Kurzusok és tanfolyamok: Olyan szervezetek által kínált tréningek és kurzusok, amelyek nem vezetnek hagyományos diploma vagy oklevél megszerzéséhez, de hasznosak lehetnek a személyes és szakmai fejlődésben.
- Művészeti és Kreatív Tanfolyamok: Festés, szobrászat, írás, zene vagy színjátszás kurzusok, amelyek lehetővé teszik az emberek számára, hogy új képességeket és hobbi tevékenységeket sajátítsanak el.

3. Informális Felnőttképzési Lehetőségek:

- Önképzés: Önálló tanulás, könyvek olvasása, online oktatási platformok használata, tanulási alkalmazások stb.
- Munkahelyi Tanulás és Gyakorlat: A munkahelyi tapasztalatokból, mentorálásból, projekt alapú tanulásból, workshopokból és belső tréningekből származó informális
- tanulási lehetőségek.

4. Online Tanulási Platformok és Kurzusok:

- MOOC-ok (Massive Open Online Courses): Ingyenes vagy részben ingyenes online kurzusok nagy létszámú résztvevők számára, amelyek számos témában elérhetők.
- Webináriumok és Online Tréningek: Interaktív online előadások és tréningek, amelyeket élőben vagy felvételtől lehet elvégezni.

5. Társadalmi és Közösségi Oktatási Kezdeményezések:

- Közösségi tanulási központok és kezdeményezések: Olyan helyi kezdeményezések, amelyek ingyenes vagy alacsony költségű kurzusokat és képzéseket kínálnak a közösség számára.
- Önkéntesség és Csoportos Tanulás: Önkéntes tevékenységek, csoportos tanulási csoportok vagy szakkörök, amelyek során az emberek tapasztalatot cserélnek és új dolgokat tanulnak egymástól.

A felnőttképzés finanszírozása

Képzéseket ingyenesen vagy önköltséggel lehet igénybe venni. Ideális esetben pedig a munkáltató által finanszírozva tud valaki részt venni a programokon. Azoknak pedig akik, munkanélkülivé váltak, az állam a munkaügyi kirendeltségeken keresztül ingyenesen biztosítja a továbbképzést és havi járandósággal segíti őket anyagilag is. Ennek köszönhetően nehéz helyzetükben is könnyebben tudnak a tanulásra összpontosítani. Az én ügyfeleim szívesen fogadták az átképzési lehetőségeket. A munkaerő piac felmérése után a helyi kirendeltség olyan képzések indítására tett erőfeszítéseket, amelyekre a környéken szükség van.(pl: szállodai szobaasszony, takarító, targoncás, hegesztő, ápoló, nehézgép-kezelő stb....)

Felnőttképzés és a felnőttoktatás különbsége

- I. A *felnőttoktatás* körébe az iskolarendszerű, államilag finanszírozott vagy államilag támogatott képzések tartoznak. Az oktatás nappali, esti vagy levelező munkarend szerint folyik. A felnőttoktatásban résztvevők tanulói vagy hallgatói jogviszonyban állnak a képzést szervező iskolával, míg a felnőttképzésben nincs ilyen jogviszony. Felnőttoktatásban diákigazolványt is igényelhetsz, családi pótlék, árvaellátás, diákkedvezmény is jár, míg felnőttképzésben ezek egyike sem. A felnőttoktatást a felsőoktatási törvény és a nemzeti köznevelési törvény szabályozza, és szigorúbb szabályok vonatkoznak rá, mint a felnőttképzésre.
- II. A *felnőttképzési* tanfolyamokért a legtöbb esetben fizetni kell, és a tandíjat a képzést szervező iskola határozza meg. A felnőttképzésnek emellett rengeteg

előnye is van, például az, hogy rövidebbek, mint az iskolarendszerű képzések, és az ütemezésük is jobban igazodik a munkaidőhöz. rövidebb idő alatt elvégezhetőek, mint az iskolarendszerű képzések. Az év során többször is indulnak, nem csak iskolai tanévkezdéskor, szeptemberben. Általában hétvégén vagy este is indulnak, ezért munka vagy család mellett is könnyebben elvégezhetőek.

Az iskolarendszerű képzések – ez a felnőttoktatás – nappali, esti vagy levelező rendszerben indulnak. Az ingyenes képzéseket általában a szakképzési centrumok alá tartozó iskolák indítják, illetve néhány egyházi és alapítványi iskola is szervez ingyenes képzéseket.

A felnőttoktatás kategóriába tartozó képzések szeptemberben, vagy – keresztfél éves képzések esetén – februárban indulnak. Ezzel szemben a felnőttképzési, tanfolyami rendszerű (fizetős) képzések ettől eltérő időpontokban is indulhatnak, így nem kell fél vagy egy évet várnod, hogy elkezdj egy tanfolyamot.

Felnőttképzés Tolna vármegyében:

A mi megyénkben többen is foglalkoznak felnőttképzéssel. Helyben a középiskoláink is indítanak felnőtteknek szakmák megszerzésére irányuló képzéseket. (pl:Fodrász, pénzügy-számvitel, pedagógiai asszisztens, szakács stb..)A képzők hirdetések útján tájékoztatják a leendő tanulókat a képzési lehetőségeikről.

Összegzés

A felnőttképzés számos formában elérhető, és az egyének igényeinek, érdeklődésének és céljainak megfelelően választhatnak a különböző lehetőségek közül. Az online oktatás és az új technológiák fejlődése további lehetőségeket teremt a felnőttek számára, hogy rugalmasan és hatékonyan fejlesszék készségeiket és ismereteiket. A felnőttképzés kiemelkedő fontossággal bír a modern társadalomban. A tanulás folyamatos folytatása az élet minden szakaszában hozzájárul az egyén személyes és szakmai fejlődéséhez, valamint a társadalmi és gazdasági előrehaladáshoz. Azok a kezdeményezések, amelyek támogatják és elősegítik a felnőttképzést, hozzájárulnak egy inkluzívabb és fejlettebb társadalom létrehozásához.

Felhasznált irodalom:

<https://tanfolyamokj.hu/blog/felnottkepzes/>

<http://gti.ektf.hu/anyagok/kepzesek/tematikak/Mandel%20Kinga/2014-2015-2/MK%20Felnottkepzes%202015.%20marcius%204..pdf>

5. számú melléklet

Téma: A tanulók megismerésének módszerei

Szántóné Tóth Hajnalka : Az adaptivitás pedagógiai kérdései

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

Témaválasztás

A tanulók megismerésének módszereit választottam, megvizsgálva az egyes módszerek előnyeit és hátrányait. Számomra a rám bízott tanulók megismerése, tanulási módszerik feltérképezése az egyik legfontosabb feladat, munkám alappillére.

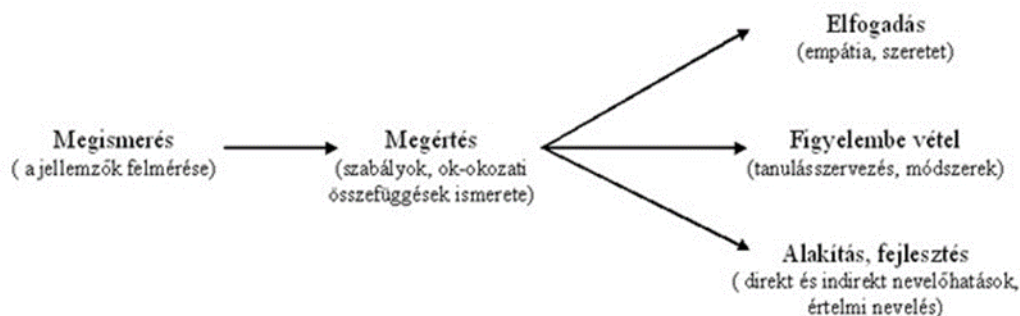
Részletes megismerésükkel hatékonyabbá tehetem a tanulási folyamatukat figyelembe véve egyéni sajátosságaikat.(pl: megfelelő motiváció kiválasztása, hatékony tanulástechnikai lehetőségek megismertetése stb) Már első osztálytól negyedik osztály végéig folyamatosan megismerve őket alakítom ki tanulási szokásaikat, felkészítve őket a felső tagozat elvárásainak.

Tanár feladatai

A tanulók megismerése a pedagógus mindennapi feladatai közé tartozik, mert eredményesen változtatni csak akkor lehet, ha megismertük őket.

A tanulási folyamat akkor is megvalósulhat, ha nem ez nem történik meg, de ebben az esetben a folyamat nem hatékony megfelelő mértékben esetleg lehet káros is

A pedagógusi és a tanulói sajátosságok:

„Szinte minden oktató(...)szerint a pedagógusnak az a legfőbb feladata, hogy odafigyeljen a gyermekekre, mivel az oktatásnak a diákra, nem pedig a tananyagra vagy az oktatási módszerekre kell összpontosítania.” ((Hoogeveen, 1999, 276. o.)

https://elearning.unimate.hu/pluginfile.php/960300/mod_resource/content/1/adaptiv_oktatas_1.pdf 30-31

oldal

Tanulói sajátosságok:

A gyermeket nagyban meghatározza a családi háttére.

Ezenkívül, hogy:

- Vannak-e tanulási nehézségei?
- Mennyi időse?
- Milyen az érdeklődési köre?
- Milyen képet alakított ki magáról, milyen embernek tartja magát?
- Milyen intelligencia hányadossal rendelkezik?
- Szüksége van-e felzárkóztatásra vagy tehetséggondozásra?
- Milyenek a társas kapcsolatai?
- Milyen osztályzatokat kap, érdemel, szeretne?
- Végül pedig, hogy engem, mint tanítóját elfogad-e, kedvel-e? Hiszen a pedagógus személyisége kulcsfontosságú ebben a folyamatban.

Megismerési területek:

1. A tanuló személyisége
/személyiségdimenziók, kontrollhely, teljesítménymotiváció, énkép, vágyak, szorongás, kreativitás, tehetség/
2. A tanulás
/iskolai motiváció, tanulás iránti attitűd, tantárgyak iránti attitűd, tanulási orientáció, tanulási stílus, számonkérési helyzetben való viselkedés/
3. A közösség
/közösség iránti attitűd, társas-közösségi tulajdonságok, közösségbeli értékrend, társas kapcsolatok/
4. A család
/családkép, családeideál, érzelmi viszonyrendszer a családban, a család életmódja, nevelési módszerek a családban, értékrend/
5. Pályairányulás
/pályaérdeklődés, munkával kapcsolatos igények, munkával kapcsolatos értékek/

Tanulók megismerési formái:

I. Direkt:

Az első feladat a megismerési folyamatban a családlátogatás. Régen kötelező volt az első osztályaimnál, manapság már nem „divat”, de én szeretek minden családhoz ellátogatni. Szeretek gyermeket otthonában megismerni és a család többi tagjával is megismerkedni.

Információkat és közvetlen tapasztalatokat szerezek általa a gyermek eddigi életéről, fejlődéséről. A második lépésem a családrajz készítése. Ezt a beszoktatási idő elején szeretem elkészíttetni a gyerekekkel.(Majd egy újabbat karácsonykor) Megfigyelem közben a gyermek viselkedését, kivel kezdi a rajzot, elidőz-e egy-egy családtag felett, mond-e közben valamit, javít-e valamit a rajzon. Általában a szülőkkel indul a rajzolás, de hat-hét éves korig jellemző, hogy a gyermek önmagát rajzolja le elsőként a kornak megfelelő egocentrikus világgépet mutatja.

A rajzán láthatom a családtagok közötti kapcsolatot és az otthoni szerepeket is. Ami pedig a legfontosabb, hogy Ő hol helyezkedik el a családi közösségében.

A későbbiekben a szülői értekezleteken és fogadóórákon ezeket az ismereteket tovább bővíttem. Az év végén a családi napon pedig egy kötetlenebb találkozás alkalmával közvetlenebb módon ismerhetem meg a családot.

A harmadik negyedik osztályban pedig közvetlenül a gyerekekkel beszélgetek azokon az órákon, mikor erre a tananyag is lehetőséget biztosít.

Előnye ennek a módszernek az, hogy célzottan, a szülő és a gyerek által is elfogadottan vizsgálódom. Valódi kérdésekkel valódi megfigyelés végezhető.

Hátránya, hogy a szülők és a gyerekek is tisztában vannak vele, hogy a megismerésükre törekszem és nem biztos, hogy minden válaszuk felel meg teljesen a valóságnak.

II. Indirekt:

Minden évben végzek szociometriai felmérést különböző módon az osztályaimban. Elsősorban a cipős megoldással, de a Valentin napi „szívküldi” is remek lehetőség a kapcsolatok felmérésére. Negyedik osztály év végén pedig a kérdőíves módszerre is alkalmasak már.(A mellékletbe betettem az általam választott kérdőívet.) Ez alapján pontosabb képet tudok adni az osztályközösségről a felső tagozatos kollégámnak.

A másik kedvelt módszerem a füzetvezetés és az íráskép megfigyelése. Harmadik osztálytól, mikor az egyedi íráskép ,mely már tükrözi a személyiséget is, kezd kialakulni, rendszeresen ellenőrzöm a füzeteiket. Saját órán bemutatott vázlataim segítségével mindig igyekszem megfelelő példát mutatni a gyerekeknek a számukra legkönnyebben áttekinthető füzetkép kialakítására.

A kötetlenebb programok, mint az osztálykirándulás, ünnepek vagy a családi nap is különleges lehetőség a gyerekek megismerésére. PL:

- Hogy bánik a zsebpénzével?
- Milyen a viselkedése a szülő jelenlétében?

- Nehezebben vagy könnyebben tartja –e be a szabályokat?
- Mennyire képes saját érzéseinek megértésére, kifejezésére és kontrollálására?
- Mennyire képes mások érzéseinek észlelésre és megértésére?

Ennek a módszernek az **előnye** az, hogy kötetlenebb formában, szabadabb közegben személyiségük más oldala is megmutatkozik számomra. Nehezebben rejtik el a negatívabb tulajdonságaikat, illetve az iskolai közegben gátlásosabb tanulók igazi pozitívumai láthatóvá válnak számomra. **Hátránya:** a kötetlenebb programok több odafigyeléssel járnak így nehezebb figyelemmel kísérni a gyerekek viselkedését.

III. Szervezett:

A szervezett megismerés egyik fontos pontja az óralátogatás, ahol a diákjaimat más kollégám óráján is megfigyelhetem. Ilyenkor lehetőségem van arra, hogy az egész osztályközösséget egyszerre vagy egyes tanulókat külön is megfigyeljek. **Előnye:** hogy alaposabban, koncentráltabban tudok a szempontjaimra figyelni, hiszen CSAK ez a feladatom. **Hátrány:** nagyon időigényes és nem minden kollégám fogad örömmel az óráján.

A tantestületi megbeszélések, osztályozó értekezletek alkalmával a tanulmányi munkájukon túl a munkatársaim szemén át is megismerhetem a tanulókat. Megtudhatom, hogy mások milyenek látják az osztályközösséget, egyes diákokat, és a tanulási szokásaikat. Rendszeresen jelzik számomra, ha egy-egy diák jobban esetleg gyengébben teljesít. Közösen keresünk megoldást a felmerülő nehézségekre.

Utoljára az esettanulmányt a legalaposabb képfeltárást hagytam. Ebben a formába az összes megismert kép, személyiségjegye, családi körülmény beletartozik. Összefüggő leírás készítése egy –egy tanulóval. Ez a legösszetettebb és a leghasznosíthatóbb komplex megismerési forma. **Előnye:** hogy komplex képet ad a gyermekről. **Hátránya:** alapos, hosszú ideig tartó megfigyelés előzi meg. A tanulók megfigyelése segítségével képessé válunk a tanulók különböző látásmódjának megismerésére, összehangolására és a számára megfelelő segítségnyújtásra. A tanár és a diák látásmódjának összehangolása a kölcsönös felelősségen alapuló oktatásnak tekinthető.

A tanár képessé válik a tanítványa szemszögéből látni a feladatait vagy az egyes szituációt, és ehhez igazítani saját elképzeléseit, tanítási technikáját, a tananyag elsajátításának módjait. Mindez elengedhetetlenül szükséges a fejlődéshez és a tanuláshoz.

Ennek hatására a tanuló tevékenyebbé, figyelmesebbé válik, és elérjük a végső célunkat, hogy a diákból aktív, független, önálló tanuló váljunk.

Melléklet:

KÉRDŐÍV

A kitöltő neve:

1. Ha osztálykirándulásra mentek, ki mellé ülnél a buszban?
a, b, c,
2. Kinek van a legtöbb barátja?
a, b, c,
3. A tanító néninek ki kell mennie az osztályból, ki feleljen a rendért?
a, b, c,
4. Nem érted a matek leckét, kit kérnél meg, hogy segítsen?
a, b, c,
5. Kinek mondanád el a titkodat?
a, b, c,
6. Kire szeretnél hasonlítani?
a, b, c,
7. Teadélután szervez az osztály, ki lenne a főszervező?
a, b, c,
8. Ki rajzol legszebben az osztályban?
a, b, c,
9. Kivel osztanád meg a tízóraidat?
a, b, c,
10. Kit kedvelnek a legtöbben az osztályból?
a, b, c,
11. Ki képviselné az osztályt a diáktanácsban?
a, b, c,
12. Kit küldenél el a szavalóversenyre?
a, b, c,

Forrás: <http://www.doksi.hu> <https://doksi.net/hu/get.php?lid=1434>

Felhasznált Irodalom:

https://elearning.unimate.hu/pluginfile.php/960300/mod_resource/content/1/adaptiv_oktatas_1.pdf

https://mersz.hu/hivatkozas/m872d_m1

https://mek.oszk.hu/04600/04669/html/balogh_pedpszich0011/balogh_pedpszich0011.html

<https://slideplayer.hu/slide/2213507/>

<http://www.doksi.hu>

<https://doksi.net/hu/get.php?lid=1434>

6. számú melléklet

Téma: Hans Christian Andersen : A rút kiskacsa

Multikulturális tartalmú mese, vagy történet kiválasztása, annak bemutatása, és hozzá egy adott korosztály számára a feldolgozás megtervezése és bemutatása.

Benczéné F. Anikó: Speciális nevelési feladatok 2.

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

Óraterv

A pedagógus neve: Schreiberné Horváth Henriett

Osztály: 4.osztály

Az óra témája: Hans Christian Andersen : A rút kiskacsa

Tanulási terület: az előítélet természete; a kirekesztés; a csoport hozzáállása a közösség által kivetettegyénhez; a saját felsőbbrendűség kialakulása

Kellékek: cédulák, borítékok, papír, ceruza

Fejlesztési célok:

Fő cél a kirekesztettség érzés és önértékelési problémák oldása.

Célom a gyerekek szórakoztatása, a szabadidő tartalmas eltöltése mellett a gyerekek beilleszkedési zavarainak enyhítése, kirekesztettség érzésének oldása

Önértékelési problémák és szorongás oldása, segítség az emberi kapcsolatok alakításában.

Segítségül szolgálhat ez a mese érzelmi vagy mentális problémák esetében, az önértékelési problémáknál, a szégyenlősség leküzdésében, a bátorság növelése érdekében, a felzárkózás elősegítése érdekében is.

Az óra didaktikai feladatai: Figyelem felkeltése, tanulási célok kitűzése, előzetes ismeretek felidézése, új ismeret nyújtása, fogalomalkotás, elemzés, következtetés, rögzítés, gyakorlás, alkalmazás, ellenőrzés, értékelés

Tantárgyi kapcsolatok: Ének-zene, Informatika, Környezetismeret, Vizuális kultúra

Felhasznált források: Papírszínház

Felhasznált Irodalom:

http://www.kooperativ.hu/szockomp/3._modullerasok/b1_en_es_a_masik/1._evfolyam/10_a_rut_kiskacsa_szkb101_10/tanari_utmutato.pdf

http://epa.oszk.hu/03100/03124/00047/pdf/EPA03124_dpm_2006_k2_004-006.pdf

<https://mindeneletertek.hu/modul/mindenki-ertekes/modulvazlat>

https://csongrad.hu/hun/Modszertani_kezikonyv.pdf 151. oldaltól

Az óra menete:

I. Motiváció :

A tanulók körbe ülnek és beszélgetnek, hogy milyen állatok népesíthetnek be egy falusi udvart. Ezután 5-6 fős csoportokat alakítanak, és minden csoport húz egy borítékot, amely valamilyen állat képét tartalmazza.

Úgy nézik meg a képüket, hogy más ne láthassa azt, s nem szabad hangosan kimondaniuk az állat nevét. A feladat az, hogy közös némajátékkal mutassák be a saját állatukat. A többieknek pedig ki kell találniuk, hogy milyen állatot jelenített meg a csoport.

A boríték tartalma: tyúk, kakas, kacska, ló, kecske,

6 perc

II. Célkitűzés:

A mai órán a rút kiskacsa történetével fogunk megismerkedni.

1 perc

III. A történet feldolgozása

1. Tanítói bemutatás

8 perc

Bemutatom a papírszínház segítségével a mesét.

2. Beszélgetés a történetről

5 perc

A mese feldolgozása, a megértés erősítése beszélgetéssel, amikor is mindenkinek meghallgatjuk a véleményét,

- a mese cselekményéről
- a szereplőkről, azok jellemzéséről
- a főszereplő rút kiskacsa problémájáról, konfliktusairól, hogy milyen keserves az élete, hogy mindenki csak bántja, gúnyolja, üldözi, sehol sem fogadják be, senkitől sem kap szeretetet.

Felmerülhet a másság, a különbözőség kérdése, a kirekesztettség fogalma

3. Álló kép készítése a mese jeleneteiből 3 perc

A csoport kiválaszt a meséből egy jelenetet és egy állókép segítségével bemutatja azt. Bármelyik jelenet választható és a rögtönzött képet megörökítem.

4. Gondolattérkép készítése 6 perc

A kiskacsának nagyon rosszul esik, hogy őt nem szeretik – talán ezért is egy nagyon szép álmot álmodik arról, hogy milyen is lenne, ha őt a többi állat szeretné.

Feladat:

A kiskacsa álmát gondolattérkép segítségével, lehet rajzos formában, kell bemutatni az előbbi csoportbontásban!

A gondolattérképek megtekintése

5. Közös fogalmazás készítése 6 perc

Gondolkodjunk el azon, hogy a kiskacsa mit tehet azért, hogy befogadják őt a többiek. Tehet-e valamit a fura kiskacsa azért, hogy a helyzete ('státusza') megváltozzék az udvarban?" Csoportos beszélgetés formájában gyűjtjük össze a javaslatokat!

Feladat:

Mit írna a kiskacsa a naplójába?

(A közös gondolatokat a táblán rögzítem és lemásolják a füzetükbe)

6. Játék 8 perc

Szervezési feladat: Kört alkotnak, a kör közepe felé fordulnak. Egy önként jelentkező a szürke kendővel a vállán, a rút kiskacsa szerepében, körbe jár a körön kívül. Az a feladata, hogy sokféle módszerrel próbáljon meg bejutni a körbe. A többiek szoros falat alkotnak, és csak akkor engedik át, ha valami olyasmit csinál, aminek hatására kénytelenek erre. Ha sikerült neki, újabb önként jelentkező próbálkozhat.

A gyakorlat végén mindenki visszaül a helyére és megbeszéljük az élményeiket:

- Milyen érzés volt kint lenni, és hiába próbálkozni a bejutással?
- Milyen érzés volt végül bejutni?
- A körben lévők hogyan élték meg a helyzetet?

7. **Összegzés, összefoglalás** 1 perc

Sok-sok gyermek kedvenc meséje a rút kiskacsa története. Mindazoké, akik így vagy úgy, de nem illenek bele a többségbe, és akiket ezért kortársaik megbélyegeznek, kizárnak maguk közül. Ők csendben reménykednek, hogy eljön egyszer az ő idejük, és majd a világ jól megérti őket. Szeretet és törődést kapnak. Figyeljünk oda jobban egymásra és törődjünk többet társainkkal.

7. számú melléklet

Téma: Mentori munkaterv Gyakornok mentorálása

Bencéné Dr. Fekete Anikó Andrea

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

Hónap	Feladat, tevékenység	Közreműködők	Hallgató tevékenysége	Elvárható eredmények	Dokumentumok/a hallgató produktumai	Megjegyzések, reflexiók
szeptember	<p>a kapcsolat felvétele, megismerkedés, szokásrend megismertetése, tantestülettel való megismerkedés,</p> <p>időpontok egyeztetése,</p> <p>Tanterv, tanmenet, tematikus terv, óraterv megismerése.</p> <p>Mentor és gyakornok közös munkatervének elkészítése.</p> <p>hospitálás a mentortanárnál, az ügyeleti rend csoport/osztályprofil megismerése</p>	<p>mentor, gyakornok tantestület</p> <p>mentor- tanuló- gyakornok</p>	<p>Kapcsolatteremtés a kollégákkal, rövid bemutatkozás.</p> <p>Részvétel a foglalkozásokon</p> <p>Tanórák megtartása az előzetesen megbeszélt óravázlatok alapján</p>	<p>a gyakornok megismeri az intézményt, a tanári kart, az iskolai szokásrendet,</p> <p>tisztában lesz a saját képességeivel és készségeivel,</p> <p>Ügyeleti munka megismerése</p>	<p>a pedagóguskompetenciák ismeretében írja le az erősségeit és gyengeségeit (SWOT). készítse el a kompetenciatérképét</p> <p>Tudja, hogy kit, milyen problémával keressen,</p> <p>Hospitálási napló,</p>	<p>a kompetenciatérkép megírására több időt kell hagyni, előtte segíteni ennek értelmezésében!!!</p>

október	<p>Az intézmény pedagógiai/nevelési programjának és szervezeti működési szabályzatának, az közös megbeszélése,</p> <p>részvétel a munkaközösségi-, és nevelői értekezleteken</p> <p>Hospitálás saját szakos kolléga óráján</p> <p>szülői értekezleten való részvétel</p>	<p>mentor, gyakorlók, diákok, nevelési igazgatóhelyettes, igazgató</p> <p>(osztályfőnök)</p>	<p>Házirend, pedagógiai program, SZMSZ, osztálynaplók megismerése.</p> <p>Aktív részvétel a mentori megbeszéléseken</p> <p>IKT eszközök használata</p> <p>Tanórák megtartása az előzetesen megbeszélte óravázlatok alapján</p> <p>Sportági edzés</p> <p>Ismerkedés, beszélgetés a szülőkkel</p>	<p>a gyakorlatok tájékozódik az iskolai dokumentumok alapján az intézményben folyó munkáról</p> <p>Ügyeleti munka</p>	<p>iskolai dokumentumok, észrevételek, megjegyzések a dokumentumokhoz,</p> <p>Hospitálási napló készítése adott szempontok alapján</p>	<p>A szempontok megbeszélésére több időt fordítani!!!</p>
november	<p>Az elkészített tematikus terv, témakör és tankönyv, illetve taneszközök bemutatása,</p> <p>részvétel a munkaközösségi értekezleten,</p> <p>korrepetálás tartása, megfelelő szemléltető eszközök megmutatása</p>	<p>mentor, gyakorlók, diákok,</p>	<p>Tanórák megtartása az előzetesen megbeszélte óravázlatok alapján</p> <p>IKT eszközök használata</p> <p>Szakirodalom tanulmányozása</p> <p>versenybíráskodás</p>	<p>Újabb módszerek elsajátítása</p> <p>megismeri a korrepetálási terv készítését,</p>	<p>jegyzetek a diákokról</p> <p>Téma-illetve óratervezetek, reflexiók az óráról,</p>	
december	<p>Óralátogatáshoz az órák megtervezése, megtartása</p> <p>értekezletek</p> <p>szülői értekezleten való részvétel,</p>	<p>mentor, hallgató, diákok,</p> <p>tantestület,</p> <p>szülők</p>	<p>Tanórák megtartása az előzetesen megbeszélte óravázlatok alapján</p> <p>Különbféle munkaformák alkalmazása</p>	<p>Pontos ügyeleti munka;</p>	<p>Téma-illetve óratervezetek, reflexiók az óráról,</p> <p>jegyzetek és kérdések készítése a szülői értekezletről,</p>	
január	<p>Hospitálás más szakos tanároknál,</p> <p>Sportverseny szervezése (mentor segítségével részvétel a farsangi próbákon)</p>	<p>diákok, tanárok, mentor, gyakorlók</p>	<p>A verseny teljes megszervezése helyszín biztosítása versenybírókról gondoskodás a verseny irányítása</p>	<p>elsajátítja a műsorkészítés módszereit</p>	<p>reflexiók az óráról és a sportversenyéről</p>	<p>Hospitálási naplók ellenőrzése</p>

Aktiválva
Aktiválja a 1

	Részvétel a farsangi műsor felkészülésében a tanított osztályokban		megfigyelési szempontok adása, Tanórák megtartása az előzetesen megbeszélt óravázlatok alapján			
február	Hospitálás más szakos tanároknál, Részvétel a farsangi műsor felkészülésében a tanított osztályokban Részvétel fegyelmi beszélgetésen Beszélgetés a bűnmegelőzési tanácsadóval Részvétel a munkaközösségi értekezleten, nevelési értekezleten,	diákok, tanárok, mentor, hallgató, Osztályfőnöki munkaközösség-vezető	Tanórák megtartása az előzetesen megbeszélt óravázlatok alapján	Elsajátítja a műsorkészítés módszereit	A műsor forgatókönyvének tervezete korrepetálásról reflexiók jegyzetek készítése	Ismételten visszatérni a kompetenciaterképhez, a változásokat rögzíteni!!!!
március	Beszélgetés az iskolai szociális munkással. A gyakornoki portfólió előkészítése dokumentumainak megbeszélése, újabb dokumentumok készítése szükség esetén, Az ünnepélyen való részvétel	gyakornok, mentor, diákok, szociális munkás	kooperatív technikák alkalmazása, megfelelő szemléltető eszközök kiválasztása,	elsajátítja a műsorkészítés módszereit	Az ünnepi műsor forgatókönyve, fényképek a műsorról	REFLEXIÓK ne maradjanak el!!!
április	Interjú az iskola pedagógiai asszisztensével Részvétel a tantestületi értekezleten Osztályfőnöki órán részvétel	gyakornok, mentor, diákok, kincstárnok tantestület	kooperatív technikák alkalmazása, megfelelő szemléltető eszközök kiválasztása, megbeszélés, interjú	Megismeri és elsajátítja a kooperatív tanulási technikákat, megtanulja a megfelelő szemléltető eszközök kiválasztását és használatát	óratervek, szemléltető eszközök, jegyzetek	Portfólió előkészítésének ellenőrzése

május	Osztályfőnöki óra megtervezése, megtartása, Az iskolaorvos és a védőnő munkájának megismerése	gyakornok, diákok, mentor, iskolaorvos, védőnő	kooperatív technikák alkalmazása, megfelelő szemléltető eszközök kiválasztása Kísérés iskolai orvosi vizsgálatra	Megismeri és elsajátítja a kooperatív tanulási technikákat, megtanulja a megfelelő szemléltető eszközök kiválasztását és használatát	óratervek, szemléltető eszközök, jegyzetek	A bemutató órájának előkészületeinek ellenőrzése
június	Felkészülés a bemutató tanításra,	gyakornok, diákok, mentor, szakos tanárok	kooperatív technikák alkalmazása, megfelelő szemléltető eszközök kiválasztása	Megismeri és elsajátítja a kooperatív tanulási technikákat, megtanulja a megfelelő szemléltető eszközök kiválasztását és használatát	óravázlatok, ppt, szemléltető eszközök	Eszközök!!
év végi összefoglalás	Bemutató tanítás a munkaközösség előtt, tapasztalatainak reflexiói	hallgató, diákok, a munkaközösség tagjai, igazgató/helyettes, egyetemi szemináriumi oktató	kooperatív technikák alkalmazása, megfelelő szemléltető eszközök kiválasztása	Megtanulja a megfelelő szemléltető eszközök kiválasztását és használatát,	óravázlatok, ppt, szemléltető eszközök, a kiegészített kompetencitérkép	Év végi reflexió

Gyakornoki program első félévi értékelése

Gyakornok:

Készítette: Schreiberné Horváth Henriett

Dombóvár, 2024.01.27.

Megfigyelési szempontsor a gyakornoki hospitáláshoz

Megfigyelési szempontok:	A gyakornok jellemzése:
<u>1. Kapcsolata a tanulókkal:</u>	<ul style="list-style-type: none"> - modora, arckifejezése, pillantása kedvességet sugároz - az egész csoportot bevonja a munkába - nem kivételez - látszik rajta a tantárgy iránti lelkesedés
<u>2. A tanulók bátorítása:</u>	<ul style="list-style-type: none"> - érdeklődéssel hallgatja a tanulókat - megdicséri a helyes választ - a hibákat finoman, nem bántóan javítja. (Mindig javítja.)
<u>3. A tanár beszéde:</u>	<ul style="list-style-type: none"> - hangja jól hallható és jól bánik vele - tisztán, világosan fogalmaz, nincs mellébeszélés - utasításai egyértelműek, pontosak - nem tesz bántó megjegyzéseket - kerüli a merev szigor megnyilvánulásait - nem ő beszél végig az órát. Angol órán főként angolul folyik a társalgás, csak az új, vagy ismeretlen szavakat, kifejezéseket vagy feladatokat ismertette magyarul.
<u>4. Munkaszervezés terén:</u>	<ul style="list-style-type: none"> - sokat dolgoztatja a tanulókat - gyorsan, ügyesen szervezi a munkát - rugalmas - könnyen, gyorsan megoldja a tanulók problémáit - ügyesen kezeli az oktatási segédeszközöket

2) A gyakornok metakommunikációs eszközeinek megfigyelése

Az órán rendkívül barátságos, kedves, de határozott volt. A gyerekektől a munkaformáknak megfelelő fegyelmezettségi szintet várt el. Sokat mosolygott, dicsért, bátorított. Pontos utasításokkal és alapos magyarázatokkal segítette a megértést. A folyamatos motiváláshoz interaktív eszközöket használt. Ezekkel a tanulók nagyon szívesen dolgoztak.

3) A gyakornok hibajavítási módszereinek megfigyelése

A hibákat azonnal javította. A rosszul kimondott szót vagy a hibás nyelvtani szerkesztést, azonnal javította. Könnyebb esetben visszakérdezett és a tanulóval javíttatta a hibát. Nehezebb esetben ő maga javította és ismételtette meg a helyes használatot először a tanulóval, majd a csoport minden tagjával. Volt példa arra is, hogy másik tanulót kért meg a hiba javítására. A rendhagyó igék helyesírását a táblán írásban is megerősítette.

Összegzés:

Angol óra 6. osztály: A hospitáláson a mentorálnak határozott elképzelése volt az óra felépítésével kapcsolatba. Logikusan építette fel a tartalmat a törzsanyagon keresztül a feladatmegoldásig. Jól megtervezte, hogy az előző órai tananyagokhoz kapcsolva összefoglalta a témakörben tanultakat. Figyelt a változatos feladatokra, az IKT eszközökre, és tervezett időt a felmerülő nehézségek megbeszélésére. A tanulókat ösztönözte az önálló gondolkodásra.

Testnevelés óra 3.á: A mentorált szakmai tudása megalapozott, módszertani felkészültsége megfelelő. Modora, arckifejezése, hangereje, pillantása, magabiztosságot sugárzott. Az egész osztályt végig foglalkoztatta. A diákokat már a nevükön tudta szólítani. Kisugárzása megnyerő volt. Az eszközöket rutinosan használta. (Schreiberné Horváth Henriett)

Óravezetése logikus és dinamikus volt. Az óra elején hamar megteremtette a kellő légkört ahhoz, hogy a tananyagot sikeresen és jó hangulatban tanulhassák a gyerekek az órán. Határozott kiállásának köszönhetően végig magas szinten tudta egymásba fűzni a feladatokat, amelyek az óra végére kerek egészet alkottak. A tanóra során differenciálni is próbált, a gyengébb tanulókra külön figyelmet fordított és a csoportos feladatok során segítette azokat, akiknek lassabban ment a közös munka. Logikusan és szépen válaszolt a felmerülő kérdésekre és kihozta az órából, amit ki kellett hozni. (Fekete Csaba)

Különösen kedves számomra mind jellemét, mind egyéniségét tekintve. Iskolánk volt diákja, tanítványom volt, így tisztában vagyok nyelvi illetve sporttevékenységét illetően. Mivel régóta ismerem, örülök, hogy kollégák lehettünk. Egy olyan ember, akire mindig lehet számítani, jó szakmai felkészültségű, megbízható, szorgalmas, nagy teherbírású, önzetlen és mellé szerény is. Mivel iskolánkban tanult, ismeri alma materünk sajátosságait, különösen a testnevelő tanári feladatokat, kötelességeket és jogokat. Pillanatnyilag alsós osztályokban tanít testnevelést és felsős osztályokban angol nyelvet is. Nagy hangsúlyt helyez a testnevelés, a sport és az angol nyelv fontosságának ismertetésére. Ismeri a testnevelés és sport egészségmegőrző szerepét, a nyelvoktatás területeit, céljait, eszközeit, módszereit.

Képes a tanulók érdeklődésüknek megfelelő feladatok célirányos tervezésére, értékelésére. Órai élménydúsak. Egyaránt fontosak számára a szabadidő és versenysport-foglalkozások, valamint a nyelvi ismeretek bővítése, azok hatékony alkalmazása.

Képes a különböző képességekkel rendelkező tanulók felzárkóztatására, a tehetségek felismerésére és ösztönzésére. Hatékony munkát végez a differenciálás területén is.

Érdeklődési köre sokoldalú, maximálisan követi iskolánk értékrendszerét, bátran kérdez, örömmel elfogadja a módszertani tanácsokat, kölcsönösen mindig lehet rá számítani.

Mivel pályája kezdetén áll, azt gondolom, számára pedagógusnak lenni hivatás, ezért mindent meg is tesz, és nagyszerű tanár válik belőle. (Horváth Zsoltné)

A gyakornok a gyakornoki programban meghatározott feladatainak eleget tett.

Folyamatosan....

- részt vett a nevelőtestület munkájában
- a munkaköréhez kapcsolódó feladatokat ellátta
- együttműködött szakmai kollégájával és mentorával, a nevelőtestülettel
- a felkészülés során szerzett és elsajátított ismereteket megfelelően alkalmazta a gyakorlatban

- hospitáláson vett részt szakos kollégáknál
- az óralátogatásokra felkészültsége, írásos tervezése, a tevékenységek megvalósítása eredményes, önértékelése megfelelő volt

Gyakorlati készségeinek megalapozása érdekében

a mentorként:

- támogattam a gyakornokot az általa ellátott pedagógus-munkakörrel kapcsolatos tevékenységében
- mindazokkal a pedagógusokkal, akik adott időszakban részt vettek a gyakornok beilleszkedésének segítésében értékeltük a gyakornok tevékenységét
- meghatároztam gyakornok további teendőit, feladatait, a fejlesztési irányokat
- segítettük a szakos kollégákkal együtt a foglalkozások előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátásában
- két alkalommal látogattam a gyakornok foglalkozásait, és ezt követően megbeszélést tartottunk
- a gyakornok igényeinek megfelelően konzultációs lehetőséget biztosítottunka számára.

Tulajdonság, hozzáállás, magatartási jellemző	Mennyire volt jellemző a gyakornokra		
	jellemző	közepesen	nem jellemző
a) Alaposság	X		
b) Alkalmazkodás	X		
c) Csoportmunka	X		
d) Fegyelem	X		
e) Felelősségtudat	X		
f) Kapcsolatteremtés	X		
g) Kezdeményezés		X	
h) Kommunikáció	X		
i) Kreativitás	X		
j) Problémamegoldás		X	
k) Szorgalom	X		
l) Idegen nyelv ismerete			
angol	X		

	Pozitív	Negatív
Belső	Erősségek Gyerekekkel való kapcsolatam Kommunikáció Segítőkézségem, megbízhatóságom	Gyengeségek Túlzott jó szív → engedékenység
Külső	Lehetőségek Folyamatos fejlődés akár kommunikáció téren, szakmailag és emberileg egyaránt.	Veszélyek Túlzott engedékenységemnek köszönhető visszaélés a gyerekek részéről.

Erősségei:

- Szakmai felkészültsége, elkötelezettsége a pálya iránt egyértelműen érezhető. A diákokat szereti, a tanítási folyamatot, a megvalósítást élvezettel, lelkesen végzi. Megbízható.
- Igen aktív, szinte minden iskolai programban részt vesz. Rendszeresen viszi versenyre iskolánk tanulóit. Szívesen kapcsolódik be a szabadidős tevékenységekbe is (pl: farsang, kirándulások, udvari játékok, stb)

Gyengeségei:

- Engedékenység
- Önálló kezdeményező képesség
- Órán felmerülő nevelési, helyzetbeli problémák megoldása

Sokat fejlődött az eltelt időben, a gyerekek megismerése és a saját önbizalmának megerősödése segített határozottabbnak lennie. Ezen valószínűleg még a rutin megszerzése sokat javít majd a jövőben.

dátum: Dombóvár 2024. 01.27.

Reflexió a mentori munkámhoz

A pedagógusok szakmai fejlődése hosszú évek alatt megszerzett tapasztalatok során gyarapodik. Ennek az útnak az első szakaszában van jelen a mentor, aki támogatásával, tanácsaival segíti a hallgató/pályakezdő munkájának sikereit. Azok a pedagógusok, akik erre az útra léptek beleértve magamat is, a kíváncsiság motivált, ami egyfajta nyitottság a fejlődéshez a munkahelyi kiteljesedéshez.

Ezért is volt számomra megtiszteltetés, hogy az iskolavezetés engem kért fel erre a szerepre. Augusztusban érkezett hozzánk az új gyakornok kolléga. Az ismerkedésünk után kértem, hogy mielőtt elkezdődne a tanév, ismerkedjen meg az intézményi dokumentumokkal. Ezeket átküldtem a részére. Telefonszámot cseréltünk és más elérhetőségeket, hogy az esetlegesen felmerülő kérdéseire majd válaszolni tudjak. A közös tantestületi kiránduláson bemutatkozott a tantestület minden tagjának. Ez az alkalom lehetőséget adott a gyakornok jobb megismerésére és a beilleszkedésre.

Az előzetes ismereteim és külső segítséggel elkészítettem egy előzetes mentori munkatervet. A mentori munkatervben rögzítettem a mentor és a gyakornok feladatait valamint a közös célokat, feladatokat.

Nehézséget jelentett számomra, hogy még nem rendelkezem kellő szakmai ismerettel, tapasztalattal. Ahogy ismereteim bővültek, alakítottam használhatóbbá a munkatervemet.

További nehézségeim abból származtak, hogy:

- mentorálási gyakorlatában nehézséget okozott, hogy mentoráláshoz szükséges reflektivitás, egyáltalán a reflektív gondolkodása és magatartása még új szakmai elvárás volt számomra
- nem rendelkezem még elegendő információval ismerettel a mentori terv elkészítéshez.
- nehezen tudtam felmérni az előzetes tudását, képességeit.
- Az értékelés is gondot okozott /A mentorság fejlesztő értékelő szerepe jelentett kihívást, nehézséget számomra/
- Időhiánnyal küzdöttem
- Kevés gyakorlati tapasztalattal rendelkezem

Ez egy tanulási folyamat volt számomra is. A folyamatot kihívásként éltem meg. Tudtam használni a pedagógiai végzettségemből adódó ismereteimet is, de az elején leginkább a gyakorlatban megszerzett tudásomra, szokásaimra támaszkodtam.

A tevékenységben a legfőbb korlátom az időhiány volt, amelyben úgy éreztem, nem tudom kellő mélységben a feladatot átadni, több időt tölteni az ismeretei felmérésére, miértek megértetésére. Ezt a hiányosságomat a mentorált reflexiójában észleltem is. Jó lenne ha a jövő mentorai kaphatnának munkaidő-kedvezményt mentori munkájukhoz.

A mentorált igényeihez jobban szerettem volna igazodni, ha minden egyes megtanulandó kompetenciát közösen átbeszélünk elvégzünk együtt hatékonyabban tudtam volna dolgozni.

Végezetül a közös munka mindkét fél számára akkor lehet gyümölcsöző, ha a mentortanár is kap visszajelzést a gyakornoktól, illetve magán is alkalmazza az önreflexiót, mely segíti a reális énkép megerősödését

8. számú melléklet

Téma: A nevelési, oktatási intézmény hatékonysága

Szent Orsolya Bencés Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Dombóvár

Dr Kontra József

Hallgató neve:	Schreiberné Horváth Henriett		
NEPTUN kódja:	Q31DG3		
Kar: Pedagógia		Szak:	Pedagógus szakvizsga-mentor szak

1. Általános bemutatás

Mint az intézmény neve is mutatja, háromféle szakmai programmal működünk – többcélú, közös igazgatású köznevelési intézményként. Két intézményegység, az általános és az alapfokú művészeti iskola a székhelyen, Dombóváron, a kollégium Egerben látja el feladatait. Fenntartónk, a Szent Mór Bencés Perjelség Győrben található. A mindennapi feladatok ellátása nagyrészt Dombóváron történik, de nem tudom kikerülni az egri tagintézményünket az intézményi környezet bemutatásakor.

Az intézmény neve, címe:

Szent Orsolya Bencés Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium

Székhelyintézmény címe: 7200 Dombóvár, Kölcsey u. 1-3.

Tagintézmény címe: 3300 Eger, Pacsirta u. 18-20.

Fenntartó neve, címe:

Szent Mór Bencés Perjelség

9022 Győr, Széchenyi tér 9.

Az intézmény típusa:

Többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény

Az intézmény alapfeladatai:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása
- alapfokú művészetoktatás
- kollégiumi ellátás
- felnőttoktatás

Működési területe:

Általános és művészeti iskola tekintetében Tolna megye, kollégiumi ellátás vonatkozásában az egész ország területéről vehet fel tanulókat.

Felvehető maximális tanulólétszám:

- általános iskola: 300 fő
- művészeti iskola: 128 fő
- kollégium: 69 fő

Az intézmény gazdálkodása:

Az igazgató felelősségével önállóan gazdálkodó, egyházi fenntartású köznevelési intézmény.

Az intézmény sajátos arculata:

Az intézményben folyó nevelés-oktatás alapja a keresztény értékrend, ami természetes módon jelen van az iskola mindennapi életében. A jogszabályi előírások betartásával, keresztény katolikus értékek közvetítésével igyekszünk megfelelő feltételeket teremteni és hatékony segítséget nyújtani a diákok tanulmányainak sikeres folytatásához.

2. Bemutató

Az intézmény rövid története (1)

1915 - A Szent Orsolya Rend városunk kérésére megalapította a Polgári Leányiskolát Dombóváron, mely később Tanítóképzőként működött tovább.

1955 - Az intézmény felveszi a Gárdonyi Géza nevet.

1957 - A koedukált oktatás megkezdése 500 diákkal

1975 - A sport szakosított osztályok elindulnak, hála az elkészült tornateremnek.

1982 - új iskolaközpont épül Dombóvár belvárosában, 16 tanulócsoportot vett át az iskolától. Ettől kezdve az intézmény 8 osztállyal működik tovább.

1995 - felvetődik a Gárdonyi iskolának más iskolába való beolvasztása, illetve megszüntetésének lehetősége. A fennmaradásáért küzdő intézmény egyetlen kiútja a más fenntartóhoz való kerülés. A szülők és a tantestület egységes támogatásával keresi meg az igazgató a Pécsi Egyházmegyét, hogy a Katolikus Egyház vegye át az iskola fenntartását.

1996 - az iskola, a Szent Orsolya Rend tulajdonába kerül. Fenntartónk a Pécsi Püspökség, az iskola új neve: Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Általános Iskola lett.

1999 - az iskola profilja alapfokú művészetoktatással bővül.

2000 - A régi tornaterem helyén új, modern tornaterem épül.

2005 - a fenntartó ismét a Szent Orsolya Rend lett.

2013 - a Szent Orsolya Iskolaközpont Kollégiuma, mely Egerben működik iskolánk tagintézményévé válik.

2021- A Szent Mór Bencés Perjelség lesz a fenntartónk. Az intézmény új neve Szent Orsolya Bencés Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium lett.

2.1 A tanulóközösség bemutatása

Az általános iskolában 1996 óta évfolyamonként egy-egy osztály indul, átlagban 30 fővel. Habár a jelentkezők száma megengedné tanévenként legalább két párhuzamos osztály

indítását, az iskolaépület mérete ezt nem teszi lehetővé. Ez alól a 2019/2020. és a 2020/2021. tanévek kivételt képeznek. A járványhelyzet miatt nem tudtuk a családokkal az ismerkedő beszélgetéseket megtartani, így valamennyi jelentkezőt felvettük, és a két évben 2 párhuzamos osztállyal kezdtük a tanévet. Kezdetben ideiglenes tanteremben tanul az oktatás, de a későbbiekben már egy minden feltételnek megfelelő tanterembe költöztek az osztályok. Jelenleg az általános iskolában 267 diák, ebből a zeneiskolában 94 fő tanul, ezen belül hangszeres tanulmányokat 80 fő folytat.

Az iskola eredményességét elsősorban a mérhető teljesítmények mutatják. Ilyenek közé tartozik a tovább tanulóink kétéves „nyomon követéséből” leszűrhető mutatók, valamint a kompetenciamérés eredményei. Végzőseink túlnyomó része gimnáziumban folytatja tanulmányait. A 28 végzős diákból 2021-ben

- első helyen megjelölt középiskolában: 26
- második helyen megjelölt középiskolában: 1
- harmadik helyen megjelölt középiskolában: 1

fő folytatja tanulmányait. Jellemzően a korábbi felvételi eredmények is hasonló képet mutatnak. A kikerült tanulóink tanulmányi átlagaikat megtartják, de nem példa nélküli az sem, hogy javítani tudnak.

A kompetenciamérés eredményeivel szintén elégedettek lehetünk. A helyi két általános iskolával összehasonlítva, tanulóink magasan jobb eredményeket érnek el, de az országos átlaghoz viszonyítva sincs szégyellnivalónk. Eddig a lemorzsolódás veszélyével sem kellett megküzdenünk, ami talán annak is köszönhető, hogy tanulóink jelentős része jó családi háttérből érkezett.

Az egri kollégiumunkban 69 középiskolás lányt tudunk elhelyezni. Az elmúlt években mintegy 7-8 középiskolából, kb. 40 településről érkeztek a diákok. Hátrányos helyzetű tanuló a kollégiumban évek óta nincs, a szociális hátterük jónak mondható.

2.2 A dolgozók bemutatása

A székhelyintézményben lévő nevelőtestület sajátos, mivel a két intézményegységben, a művészeti és az általános iskolában tanítók egy nevelőtestületet alkotnak.

A tantestület létszáma 21 fő, ebből zenetanár 3 fő.

Egyetemi végzettséggel 6 pedagógus rendelkezik. Pedagógus II. fokozatba sorolt 17 fő, 3 fő pedagógus I. fokozatba sorolt 1 fő mesterpedagógus. Óraadóként 4 fő zenetanárt és 1 szakpedagógus végzettséggel testnevelést tanító személyt alkalmazunk.

A dombóvári nevelőtestület átlagéletkora: 45 év, a nemek aránya: 14 nő, 7 férfi. A szakos ellátottság 100%-os.

A kollégiumi nevelőmunkát 4 fő pedagógus látja el. (1 fő tagintézmény-vezető, 3 fő csoportvezető nevelőtanár.) Végzettségük megfelel a feladatellátásnak, valamennyien egyetemi diplomával rendelkeznek. Átlagéletkor 35 év.

Egyéb feladatot ellátó dolgozók:

Dombóváron technikai dolgozóként 10 főt alkalmazunk, munkakör szerint:

- gazdasági vezető,
- általános irodai ügyintéző,
- egyéb ügyviteli dolgozó,
- rendszergazda,
- iskolatitkár
- pedagógiai asszisztens
(Ez utóbbi három a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkatárs.)
- Takarítók,
- karbantartó
- konyhalány

Ezek közül 3 főt rész munkaidőben foglalkoztatunk. 3 fő főiskolai, 3 fő középiskolai, 4 fő szakirányú végzettséggel rendelkezik.

A kollégiumban az adminisztrációs feladatokat 1 fő látja el középiskolai végzettséggel, aki egyúttal a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkatárs. A technikai dolgozók száma 3 fő, valamennyien szakirányú végzettséggel rendelkeznek.

Bár szorosan nem ide illik; a kollégium lelki életének vezetését az egyházmegye által megbízott 1 fő szerzetes pap segíti.

2.3. Szervezeti felépítés

Szervezeti formánk Divizionális szervezeti séma. Az intézmény egységei a székhely-, a tagintézmény és a fenntartó egymástól nagy távolságra vannak, azonban a jól kialakított irányítási, kapcsolattartási rendnek köszönhetően ez nem gátja az intézmény sikeres működésének.

2.4 Tárgyi feltételek

A nevelő, oktató munka ellátásához szükséges eszközökkel továbbra is jól ellátott az iskola. A tanévkezdésre elkészült a Szent Angéla Alapítvány által megvásárolt Bartók Béla u. 2/A alatti ingatlan felújítása. Ezzel a „zeneház” és az „informatikaház” mellett két új tantermes épülettel bővültünk, ahova két osztály költözött le.

Fenntartónk jóvoltából a „*Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára*” projekt keretében valamennyi pedagógusunk nagyértékű laptop-ot kapott ingyenes használatra. Ugyancsak a pályázat révén – felmenő rendszerben – még az idei évben az 5. évfolyamos tanulóink részesülnek korszerű notebookban.

Az EMMI rendeletben előírt kötelező eszközjegyzéket jóval meghaladó, korszerű felszerelés segíti a pedagógusok és a diákok munkáját. Például valamennyi tanteremünk digitális táblával, írásvetítővel és lappal is rendelkezik.

2.5 Infrastruktúra:

Nagyon szerencsésnek mondhatjuk magunkat. A Dombóváron lévő iskola egy csendes, családi házas utcában található. A főépület kétszintes, emeletenként 4-4 tanteremmel, +1 tanterem mely csak ideiglenesen tölti be ezt a szerepet. A főépületen kívül még három – családi házból átalakított – oktatást szolgáló épületünk van az udvarban. Az egyik az Informatikaház, egy mindennel felszerelt szaktanteremmel és kiszolgáló helyiségekkel. A másik a Zeneház, ahol a földszinten kapott helyet az ütőhangszeres és a kamarazene szaktanterem, az emeleten a fúvós szaktanterem. Ebben az épületben is megtalálható valamennyi, a feladatellátáshoz előírt helyiség. A fenntartónk jóvoltából tovább bővült az iskola, a két udvari épület szomszédságában lévő családi ház átalakításával két újabb tanterem készült. A főépület meghosszabbításaként egy tornacsarnok szolgálja a testnevelésórákat és egyéb sporttevékenységeket. Méreténél fogva nemcsak sportcélra, hanem a nagyobb hitéleti eseményeinket, például a havi miséket is itt tartjuk. A főépület alagsorában található még a melegítőkonyha és az étkezdé. Az udvar egészen az átellenben lévő utcáig húzódik, bőséges teret adva a gyerekeknek. Az udvaron két játszótér, egy kosárlabdapálya, egy műfüves sportpálya, ezt körülvéve futópályával, valamint a dolgozók részére külön parkoló található.

Az egeri kollégiumunk a belvárosban található, a környezet kimagaslóan igényes, 2-3 ágyas szobákkal, hotelszintű ellátással. Itt is biztosított valamennyi, a feladat ellátásához szükséges eszköz.

2.6 Belső kommunikáció

A pedagógusok és munkatársak szakmai, lelki felkészülését a kötelezően megtartott nevelőtestületi értekezleteken túl - segítik hétfőnként a megbeszélések, amelyeken a konkrét napi feladatok kerülnek átbeszélésre, előkészítésre. A pedagógusok közötti információáramlás folyamatos, ami részben az említett értekezleteken, megbeszéléseken, részben egymás naprakész tájékoztatása során valósul meg.

A dombóvári és az egri tagintézmény nevelőtestülete között nagyon jó a kapcsolat, évente legalább kétszer jövünk össze, amikor átbeszéljük a feladatokat, problémákat, sikereket. Ez általában tanév végén és karácsony előtt történik.

A diákokkal való kapcsolattartás az általános iskolai és a kollégiumi diákönkormányzaton keresztül valósul meg.

A diákok tájékoztatása az egyéb fórumokon túl – faliújság, facebook, honlap - az általános iskolában a péntekenkénti Csendes percekben történik, ahol a közös imádság mellett sort kerítünk az arra érdemesek elismerésére is.

A gyerekeknek számos közösségépítő program van egész évben. A teljesség igénye nélkül: Zene Világnapja, Tökmag avató, Szent Imre Napok, Rorate, kézműves foglalkozások farsang, Keresztút..stb. Mindezekkel erősítjük kötődésüket az iskolához és az osztályközösséghez is.

A szülői munkaközösség tevékenyen kiveszi részét az iskolai életből. Több rendezvényt is önállóan szerveznek, ilyen például a Mikulás-futás, pedagógus nap és a szülők-nevelők bálja. Már évtizedes múltra tekinthet vissza a szülők kezdeményezésére iskolánkban tartott éves véréadás, ahol az itt dolgozók mellett szép számmal adnak ők is vért. Még hosszan lehetne sorolni segítő munkájukat, például; jótékonyági akciókban, advent, ballagás előtt az épület díszítésében, stb.

A kollégiumban szintén működik szülői munkaközösség, ahol egyrészt a tanulók korosztálybeli különbsége miatt, másrészt a kollégium legalább 8 középiskolából fogadja a lakókat, ilyen szoros kapcsolat nem alakult ki. A kollégiumban az esti imák és a szentmisék alkalmával a tájékoztatás napi szinten biztosítva van, és ugyancsak igénybe veszik erre a célra a faliújságot, a honlapot és a z internetes felületet.

2.7 Külső kommunikáció

A helyi óvodákkal jó kapcsolatot ápolunk, törekszünk a személyes találkozások szervezésére. Az óvodás gyermekek szülei betekinhetnek az iskolai életbe, személyesen is megismerkedhetnek pedagógusainkkal. Számos városi rendezvényen képviseli magát az intézmény, jó viszonyt ápolunk a városi önkormányzattal. Zeneiskolásaink évente több alkalommal is műsort, szeretet hangversenyt adnak a helyi intézményekben, például az idősök otthonában, a kórházban. Szoros szakmai kapcsolatot ápolunk a Katolikus Pedagógiai Intézettel, az általuk szervezett tanfolyamokon szakmai fejlődésünk érdekében igyekszünk képviseltetni magunkat. Nyomon követjük egykori tanulóink fejlődését, így az adott középiskolákkal szintén kapcsolatban állunk.

Az egri kollégium munkáját szintén segíti a Katolikus Pedagógiai Intézet, továbbá a Heves Megyei Kollégiumi Szövetség, valamint a városi kollégiumok szövetsége.

3. Fejlesztési javaslatok

3.1. Tárgyi

Elektronikus napló használatát az idei tanévtől vezettük be, Eleinte voltak ellenérzések, de egy szakértő, és a tantestület szakavatottabb tagjainak segítségével hamar megbarátkoztunk a napló használatával. A pozitív tulajdonságok megismerésével, az adminisztrációs feladatok megkönnyítésével a kollégák ellenséges érzete megszűnt.

Szeretnénk fejleszteni természettudományos laborunkat is. Modern, a tananyag elsajátítását segítő eszközök beszerzésével növelni lehet majd a tanulók motiváltságát.

Zeneiskolánk magas létszáma miatt új hangszerek vásárlását tervezzük a közeljövőben.

Nyomtatónk is sokszor meghibásodik, a szerelő gyakori vendég nálunk. Reméljük lesz lehetőségünk idén még annak cseréjére. Szerencsére a tanárin kívül más helyiségekben is vannak nyomtatásra szolgáló gépek, melyeket ilyenkor használhatunk.

Osztályomban a projektor már hosszú ideje sok gondot okozott nekem és az informatikus kollégámnak is. Kérésemre, ennek a tanévnek az elején, kicserélték egy modernebb változatra.

3.2. Infrastruktúra

A tanári szoba felújításra szorul. A szekrényeket és a padlózatot is ki kellene cserélni. A következő tanévre kaptunk is rá ígéretet.

Tornatermünk fűtésrendszere elavult. Korszerűsítésére megfelelő teljesítményű légkondicionáló berendezések beszerelését tervezi az iskolavezetés.

A legsarkalatosabb kérdés nálunk a parkolás kérdése. Az iskola dolgozói szinte mindannyian autóval közelednek. A szülők is gépjárművel hozzák-viszik a gyerekeket. Így reggelente fokozott figyelemre és türelemre van szüksége mindenkinek. Az önkormányzat ígéretet tett az árkok lefedésével további parkolóhelyek kialakítására. Az udvar másik felén elegendő hely áll rendelkezésünkre megfelelő parkoló kialakítására. Az „informatikaház” előtt már megkezdték a kialakítást és a többi lenti háznál is terveznek hasonlót, ezzel is fejlesztve infrastruktúránk hatékonyságát.

A mai kor nyelvoktatása magas szintű eszközigénnyel jár. Ennek segítésére kiválóan felszerelt nyelvi laborra lenne szükségese. Ezek kialakítását is tervezi az iskola az elkövetkezendő években.

Pályázatot adtunk be a tetőtér beépítésére is. Ott kaphatna majd helyet a nyelvi -, és az új természettudományos labor. Valamint kialakításra kerülne egy nagy létszámú közösség befogadására alkalmas kápolna is.

Iskolánk minden egyéb téren jó felszereltséggel, személyi és tárgyi feltétellel rendelkezik. Mindezek együtt a leghatékonyabb feladatvégzést eredményezik.

Nagy álmunk egy gimnázium indítása.

3.3 Kommunikáció

A gyorsabb információ érdekében a tanároknak Messenger csoportot lehetne létrehozni. Eddig csak papíralapon (Körözvény), személyesen (heti értekezlet) vagy elektronikus úton (Kör e-mail) volt lehetőség a fontos tudnivalók megismerésére. Messengeren sokkal gyorsabban eljuthatna mindenkihez a tájékoztatás és a gyors válaszok segítenék a vezetőség munkáját is. A helyettesítéseket eddig a faliújságon lehetett megtekinteni. Az idei évtől az elektronikus napló mindenkinek megküldi a helyettesítés minden fontos részletét.

Számomra szülőkkel a legnehezebb a kapcsolattartás. 4. osztályban már nem jönnek fel az osztályba reggelente. Sajnos a közös Facebook csoport üzeneteit nem mindenki nézi rendszeresen. A következő osztályomnál Messenger csoportot is tervezek. Szeptembertől az iskolai szoros kapcsolatot tart fenn a helyi rádióval. Rendezvényeinkről, elért sport vagy tanulmányi eredményeinkről rendszeresen tudósítanak.

Felhasznált Irodalom: <http://www.szorgi.hu/>

9. számú melléklet

A portfólió tartalmi kivonata:

A PORTFÓLIÓ TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: Mentori kompetenciáim fejlődése, mentorrá válásom bemutatása.

A dolgozatot készítő hallgató neve: Schreiberné Horváth Henriett Q31DG3

Szak, képzési szint és munkarend megnevezése: Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzés Szak Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés levelező

Intézet/tanszék (ahol a dolgozat készült) megnevezése: Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: : Dr Csajka Edina PhD Egyetemi docens Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus

Schreiberné Horváth Henriett vagyok. 27 éve vagyok a pedagógus pályán. A szakmámat hivatásnak tartom. Úgy gondolom, hogy ezt csak így lehet jól csinálni, mert aki pedagógusként dolgozik, gyermekekkel foglalkozik, annak elhivatottnak kell lennie. Nagy örömmel töltött el, mikor az iskolavezetés felkért a mentori munkakör betöltésére. Intézményem az idei évben a Pécsi Tudományegyetem Partnerintézménye címet vehette át. Így elnyerte a jogot arra, hogy fogadja és mentorálja az egyetem pedagógusképzésben résztvevő hallgatóit. Nagy lelkesedéssel és felkészülten várom a gyakorlatra érkező hallgatókat. Kezdetben mentorálásról más kép élt bennem. A tanultak hatására ez a kép megváltozott bennem. Már nem ösztönösen végzett feladatnak, hanem tanult, tervezett és professzionális tevékenységnek tartom. Tisztában vagyok a mentori munka folyamatával, a megfelelő dokumentumok kitöltésével, a hallgatói értékelés fontosságával. Portfóliómban azt mutatom be hogyan jutottam el eddig a tanulmányaim során. A következőkben ismertetni szeretném portfólióm rövid tartalmi összefoglalóját:

1. „A portfólió összeállításának szakmai háttere”

1. Szakmai életutam rövid bemutatása: 27 éves pedagóguspályám eddigi állomásai, valamint milyen terveim, elképzeléseim vannak a jövőben.
2. Milyen szakmai és személyes indítékok játszottak szerepet a képzésen való részvételhez, milyen elvárások fogalmazódtak meg bennem a képzéssel kapcsolatban.

3. Bemutattam az önértékelés fontosságát, erősségeimet, illetve fejlesztendő területeimet melyek majd segítik további szakmai fejlődésem. Ezt a területet SWOT analízissel elemeztem, és értékeltem.

4. Ebben a fejezetben a képzés során megvalósítandó személyes céljaimat, kitűzött feladataimat mutattam be.

2. „A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények”

A következő fejezetekben az elméleti tudásom gyarapodását mentori kompetenciáim fejlődését mutattam be az általam készített dokumentumok segítségével.

2.1.1 „Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás” magas szintű szakpedagógiai kompetencia

Nagyon hasznosnak tartom, hogy a képzés során, magas szakmai tudással rendelkező szakemberek előadásait hallgattam és betekintést nyerhettem intézményi szervezetek működésébe, megismerkedhettem a pedagógiai gyakorlatot támogató kutatásokkal is. Az itt hallott ismeretek segítettek és segítenek a mindennapi munkám során. A szakmai fejlődésemet bemutató dokumentumomat az új matematika tankönyvcsalád elemzésről készítettem.

2.1.2. „Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése” kompetencia mentorálás kereteinek kialakítása, mentorálási technikák alkalmazása

Mentorálási tevékenységemet intézményem Gyakornoki szabályzata alapján végzem. Ennek bemutatása történt ebben a részben. A megfelelő tervezés után a mentori munkában az előkészülethez szorosan kapcsolódik, hogy felmérjük a hallgató vagy pályakezdő nehézségeit, problémáit. Kutatásomban interjú segítségével 3 gyakornokot kérdeztem a pályakezdési nehézségeikről.

2.1.3. „A tanulás támogatása” kompetencia

A tanulás támogatásában nagyon fontosnak tartom a megfelelő bizalmi légkör kialakítását. A támogató környezet segíti a szorongások feloldását az őszinte reakciók megnyilvánulását. Ennél a kompetenciaterületnél a Felnőttképzés nevű tantárgyhoz kapcsolódó dolgozatomat említem.

2.1.4. „A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség” magas szintű általános pedagógiai-pszichológiai kompetencia,

Ebben a részben Az adaptivitás pedagógiai kérdései című óránkhöz a tanulók megismerésének módszerei választottam bemutatásra. Megvizsgáltam az egyes módszerek előnyeit és hátrányait.

2.1.5 „A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység” kompetencia

A Speciális nevelési feladatok 2. tantárgy egyik gyakorlati feladata volt, olyan óraterv készítése, melyben valamilyen multikulturális tartalmat ismertetünk meg tanulóinkkal. Választásom a Rút kiskacsa című mesére esett. Melyben fontos szerepe volt a másság elfogadása, mind saját maga elfogadása illetve a környezet részéről való elfogadás.

2.1.6. „Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése” kompetencia

A képzés során ez a kompetenciaterület leginkább a Mentori feladatok az intézményben című tantárgy során bővült. Alapos ismereteket kaptunk a majd elvégzendő feladatainkról, a mentorálás lépéseiről, valamint sok ötletet a gyakornokkal való kommunikációra is.

2.1.7. „A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja” kompetencia

Az Intézményi dokumentumok elemzésével a nevelési, oktatási intézmény hatékonysága valamint a köznevelési intézmény szervezete óráinkon ismerkedtünk meg részletesen Amikor egy hallgató vagy gyakornok érkezik az intézményünkbe, ezeknek az alapidokumentumoknak a megismertetésével kezdjük a közös munkát. Én is ezeket a dokumentumokat mutattam meg a gyakornokomnak.

2.1.8. „Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás” hatékony pedagógiai kommunikáció, kompetencia

A hatékony kommunikáció az oktatás folyamatának az alapja. A saját kompetenciáim közül ez a legnagyobb erősségem. A diákokkal, szülőkkel, kollégákkal, pedagógiai munkát segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel történő közös együttműködés során ennek igen nagy hasznát veszem. Intézményem is hangsúlyt fektet a külső és belső kommunikációkra. A gyerekek megfelelő fejlődése érdekében több különböző csatornán is tartja a kapcsolatot. Ezek megismerésével kommunikációm tovább fejlődött.

2.2. A szakmai fejlődés tényeinek összegzése

Ebben a fejezetben pedagógusi kompetenciáim fejlődését ismertettem, a képzés során milyen ismereteket szereztem, ezek hogyan épültek be személyiségembe, járultak hozzá szakmai megújulásomhoz. A mentortanár képzés során sokat tanultunk az Ifjúkor pszichológiája tantárgy keretein belül a számomra mindig is fontos pszichológiai témákról. A játék és tanulás tantárgyunkon megismert játékok színesebbé és változatosabbá tették munkámat. Az önismereti játékok, feladatok saját lelki egészségünk megőrzését is segítették. Befelé fordulásra ösztönzött és kiválóan hatott a mentális egészségünk megőrzését, a kiégés elkerülésére. Az itt végzett munka nagy segítség és élmény volt.

2.3. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről

A szakvizsga megszerzésének köszönhetően ismereteim bővültek a pszichológia, a pedagógia, és a szakmódszertan területén. Az ismereteim bővítése következtében önbizalmam megerősödött. Az előadásokon hallottak megmutatták számomra, hogy értékes szakmailag adekvát vagyok.

3. „További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása”

3.1. A módszertani, pedagógiai felkészültségemet folyamatos önképzéssel, önreflexióval fejlesztem, az erősségeimre összpontosítva és a hiányosságaimat figyelembe véve.

3.2. Szakmai fejlődésem szempontjából számos hasznos információval, tudással bővíthetem eszköztáramat a feladatok, előadások és szeminárium által. A tanult elméleti és gyakorlati ismertek egész évben nagy segítségemre voltak a gyakornokom mentorálása során.

3.3. További szakmai tervek tekintetében törekszem a továbbképzési lehetőségeket feltérképezni, melyek majd a jövőben hasznosak lehetnek számomra. Érdekelnek élménypedagógiai, informatikai képzések is. Szeretném egy táborvezetői tanfolyamot is elvégezni. Ezek a tevékenységek boldoggá tesznek, segítségükkel a mentális egészségemet megőrzöm.

4. „Felhasznált irodalom, források”

A szakmai irodalom felhasználásával igyekeztem naprakész, a mai szakmai tudásnak megfelelő ismereteket alkalmazni portfólióm megírása során. Mindehhez legtöbbször online forrásokat használtam.

5. „Melléletek”

A melléletek tartalmazzák a portfóliómban felhasznált, általam készített dokumentumokat a Portfólió tartalmi kivonatát, és a Nyilatkozatokat.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Scheriboni Flóra (név) (hallgató Neptun azonosítója: Q31DG3)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: Kapuvár év 2024 hó 04 nap 16

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Schreiberné Horváth Henriett
A Hallgató Neptun kódja: Q31DG3
A dolgozat címe: Mentori kompetenciáim fejlődése, mentorra' valásom bemutatása.
A megjelenés éve: 2024.
A konzulens tanszék neve: Neveléstudományi Intézet Kaposvári Campus

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: 2024. év április hó 18. nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.